

LEGAL BUSINESS WORLD

• Editie Nederland • Nummer 2 • 2018 • www.legalbusinessworld.nl

Groei symbolisch Voor de opkomst van de niet-traditionele dienstverleners

Een gesprek met Luc van Daele, Hans-Martijn Roos en
Frederike Sips van Legadex

eDiscovery in het tijdperk van de AVG

Thought leaders & experts over de belangrijkste ontwikkelingen in hun vakgebied

Digital Business: Ontwikkelingen, uitdagingen en implementatie

How IT and Marketing/BD Can Drive Results Together

Business of Law

www.legalbusinessworld.nl

Dirkzwager zoekt talent!

Wij zijn op zoek naar:

Advocaat-medewerker
aansprakelijkheids- en verzekeringsrecht

Advocaat-medewerker
bestuurlijk gezondheidsrecht

Advocaat-medewerker
financieel recht

Kijk voor alle informatie over de vacatures op
www.werkenbijdirkzwager.nl/vacatures

Maak kennis met **Dirkzwager**
advocaten & notarissen

Van jubilaris tot student

In deze uitgave staan we stil bij 10 jaar Legadex. En nee, dit is geen ingekocht artikel. Wij vinden dat een juridische dienstverlener, die zich naast vele andere diensten inzet om de professie van de paralegal te ontwikkelen en een wezenlijk onderdeel uitmaakt van de vernieuwing van de markt, ook wel eens in het zonnetje gezet mag worden. In het artikel ‘Thought leaders & experts’ hebben wij de sprekers van Lexpo ’18 gevraagd wat de bezoeker van hen kan verwachten en wat zij belangrijke ontwikkelingen vinden die momenteel plaatsvinden. Jan Scholten bespreekt eDiscovery in het licht van de AVG en Martijn Voorveld beschrijft de digitale business bezien vanuit de markt en zijn bedrijf.

De ‘must read’ uit ons internationale eMagazine is deze maand een artikel van Gordon Braun-Woodbury, die aan de hand van interviews met 7 CIO’s/CMO’s de toegevoegde waarde van IT in marketing en business development beschrijft.

In navolging van het interview met een van de oprichters van de Global Legal Hackathon (vorige nummer-eMag nr.1) kunt u nu lezen hoe de hackathon is verlopen en wie de winnaars zijn van de eerste ronde.

Nieuw binnen LegalBusinessWorld is dat we dit jaar meer aandacht gaan besteden aan wat rechtenstudenten nu eigenlijk vinden van alle veranderingen in de juridische markt. Hoe zij aankijken tegen innovatie en wat zij verwachten van de toekomst. Deze artikelen zullen verschijnen in het gloednieuwe eMagazine ‘The Future Lawyer’. In dit nummer krijgt u alvast een voorproefje in de vorm van een bijdrage door Jan van Staalanduin student aan de Universiteit van Leiden, Honours College Law.

Ik wens u veel leesplezier toe.
Met vriendelijke groet,

Hermen Veneberg
Uitgever LegalBusinessWorld Nederland

Uitgever

LegalBusinessWorld NL
Hermen Veneberg
Joek Peters
hveneberg@igrowthlegal.com
jpeters@igrowthlegal.com

Redactie

LegalBusinessWorld redactie
MBL Media

Adverteer/Media advies

Capital Media Services B.V.
mail@capitalmediaservices.nl
024 - 360 77 10

Design & Layout

LateNight studio's

Algemene informatie

info@legalbusinessworld.nl
©iGrowthLegal B.V.
KvK 61819387

LegalBusinessWorld™

LegalBusinessWorld NL
www.legalbusinessworld.nl
LegalBusinessWorld International
www.legalbusinessworld.com

eMagazine NL: 8 edities per jaar
eMagazine Int: 10 edities per jaar

Coverfoto: Oprichters Legadex

Puur dankzij jullie...

... had Vurich een vliegende start! Al meer dan 250 kantoren - groot, klein en door heel het land - kozen, net als wij, voor meer dan conlectie. Het werkt. Puur voor advocaten, puur op maat. En we zijn klaar voor de rest. Laten we samen de standaard verleggen!

Wij zijn Vurich. Jij toch ook?

vurich.nl

mr. Sjef van der Putten
Admiraal de Ruyterweg 21
1057 JT Amsterdam

Postbus 6014
1005 EA Amsterdam

T 088 - 440 3100
[E balie@vurich.nl](mailto:balie@vurich.nl)

2BW . ACE LETSELSCHADE . ACTA . AD ASTRA . ADELMEIJER HOYNG . ADVOCATENVANORANJE . ADVOCOM . ADVOLOD . AELAN . AG HART . AKD . ALBATROS . ALBICHER . ALEX . AUSMA DE JONG . BAZAR@LAAN . BDM . BEELAARD BREETVELD . BEN AHMED . BERG JETHS . BERGH STOOP & SANDERS . BERGS . BIJL & KROON . BILT . BK . BLOM . BOELS ZANDERS . BOERS . BOGAERTS & GROENEN . BONETTE . BONGERS VAN DER WOUDE . BONNIER . BOSCH . BOSSERS . BOUCHER . BOUCHIKHI . BOUWMAN VANDOMMELLEN . BOVEN C.S. . BRACKE . BRENNER . BROUWER . ZOBUOGLU . BRUGGINK & VAN DER VELDEN . BRUNET . BURGERS . BVD . C-LEGAL . CAMBIER & WIELAND . CHENG . CHRISTOPH & WAKKER . CKV . CMS DERKS STAR BUSMANN . CONCORDE . CORTEN . COSKUN . COURONNE . CROZIER . DAYONE . DE ADVOCATEN VAN VAN RIET . DE BOORDER SCHOOTS . DE BRAUW BLACKSTONE WESTBROEK . DE FAMILIEZAAK . DE GRAAF . DE HAAN . DE POORTE . DE RECHTSAGENT . DE VOS & PARTNERS . DE WAARDINKE . DEBIE VAN KOIJ . DEETMAN . DIJKEMA . DIJKMANS LEGAL . DIJKSTRA SUTTER . DIRKZWAGER . DKA . DLA PIPER . DOCK LEGAL . DR. MR. W.G. VERKUISEN . DVLP . EDWIN'S LAW . EKELMANS & MEIJER . ELDERMANSIGEERTS . ELEMA . ELF1 . ELLA ADRIAANSE . EMR . ERIK DE JONG . ESKES GRUPSTRA DE VRIES . EUJEN SANDBERG . FAM. ADVOCATEN . FOLKERS . FORT . FRUYTIER . FUNKE EN KWAKKEL . GERADTS & VETTER . GERBERS . GIEBELS & TROMP . GIJSEN . GOMMER & PARTNERS . GREENBERG TRAURIG . GRESNIGT & VAN KIPPERSLUIS . GROENENDIJK & KLOPPENBURG . GUARDA . GUYOT . GVK ADURE . HANSSEN SPRONK . HAUWERT . HEKKELMAN . HEMONY . HJINK . HJ . HOFSTRA . HOGAN LOVELLS . HILLA . HUISVESTINGADVOCATEN . HVG LAW . I-EE . URECHT . IN-HOUSE . JANSEN . JANSSEN . JANZING BRINK SCHIPPERUS . JENS . JHINGOER . JP.F. KALIBER . KEIZERHOF . KEIZERSGRACHT . KENNEDY VAN DER LAAN . KERN . KLAASSEN KWEENS . KNUWER . KRANTZ & POLAK . KÜHN C.S. . KURZ LEGAL . LA GRO . LANGELAAR VAN UDEN . LASSCHE & VAN ZUTPHEN . LAWFOX . LAWNCH . LAWSENSE . LEGALTREE . LEOPOLD MEIJNEN OOSTERBAAN . LEXENCE . LEXQUIRE . LINK . LL . LMR . LOUWERS . LOYAL . LOYR . LUIDENS & LUIDENS . M.C. BOONMAN . M2 . MCA . MEESTERS VAN ZAKEN . MOLLEMA . MOREE GELDERBLOM . MOSZKOWICZ . MR. BORGHUIS . MR. F.J. SCHOUTE . MR. J.W. SPANJER . MR. P.A.R. DIJKERS . NAUTADUTILH . NEXUS . NG . NOEST . INSPIRE . NYSINGH . OOMES . OPARYK . OUDERDORP . PARK . PAXE . PELS RIJCKEN & DROOGLEEVER FORTUYN . PENNERS . PETERI . POELMANN VAN DEN BROEK . RAADHUYSEN . RAETHUYS . RAETSLUY BARONIE . RAMDIHAL . RECHTENS ADVIES . REIN . REX . RIKMENspoel & BAKKER . ROEST CROLIUS DE JONG . ROTHUIZEN GEENSE . ROZEMOND . RP . RWS . SANLI . SBM . SCHOEMAKER . SCHOENMAKERS . SCHRAVENMADE . SCHRUERS . SCHUIT POLAK VAN DEN HOUT . SEVERIJN HULSHOF . SIJBEN & PARTNERS . SIJBRANDIJ DE WAARD . SINGH RAAIJMAKERS . SMEETS GJABELS . SOLV . SPECTRUM . SPEKSNIJDER . SPUISTRAAT 10 . STAAL & VAN HAARST . STAPERT . STASSEN & KEMPS . SVK . TAYLORWESSING . TEN DOESSCHATE . TEN HOLTER NOORDAM . TOMLOW . TRIP . TRIPLETS . TURNAROUND . TUZKAPAN VAN DER LEE . VAN ANDEL . VAN BOXTEL . VAN DE LAAR . VAN DEN HERIK & VERHULST . VAN DER GOEN . VAN DER KUIJS . VAN DER MEIJ . VAN DER POEL . VAN DER WIEL . VAN DIEPEN VAN DER KROEF . VAN DOORN C.S. . VAN EMSTED & PARTNERS . VAN GELDEREN . VAN GESTEL & VAN DER SCHRAAF . VAN GRIENSVEN . VAN HEEREN . VAN IERSEL LUCHTMAN . VAN KOOTEN . VAN ODIJK . VAN TILL . VAN WIJNGAARDEN . VAN ZELM C.S. . VBTM . VEEM . VERLEUN . VEUGER VAN DALFSEN EN PARTNERS . VISSER WALKATE . VOGELAAR BOSCH SPIER . VOORN & PARTNERS . W.E. VAN BENTEM . WDL . WEARELAWYERS . WIELINGA . WIJN & STAEL . WILLEMS . WISSING & TEUNISSEN . WITLOX SNIJDERS . YSPEERT . VWL . ZELM C.S. . ZEVENBERGEN . ZIPPRO MEIJER CITTEUR .

VURICH
GERECHTSDEURWAARDERS

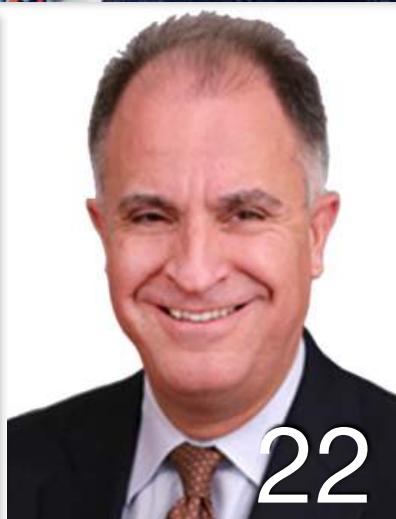
puur
voor de
advocaat

ARTIKELEN

- 8 Groei symbolisch voor de opkomst van de niet-traditionele dienstverleners, Michiel Rohlof
- 18 eDiscovery in het tijdperk van de AVG, Johannes Scholtes
- 22 Thought leaders & experts over de belangrijkste ontwikkelingen in hun vakgebied, keynote speakers Lexpo'18
- 41 Digital Business: Ontwikkelingen, uitdagingen en implementatie, Martijn Voorveld
- 47 Reflections on a successful start of the Global Legal Hackathon, Yvonne Nath
- 55 The Essential Partnership: How IT and Marketing/BD Can Drive Results Together, Gordon Braun-Woodbury
- 63 The Future Lawyer, To automate, or not to automate? Near-future applications of artificial intelligence in the legal profession, Jan van Staalanduin

OVERTIG

- 62 Nieuw eMagazine
- 67 Adverteerdersoverzicht

IRF EVENT 15 MAY 2018

AT THE CARS JEANS STADION - THE HAGUE

THE 1ST INTERNATIONAL **RETAIL & FRANCHISE EVENT**

INSPIRING SPEAKERS • NETWORKING • BUSINESS OPPORTUNITIES

IRF wants to give a voice to the international retail and franchise community in the Netherlands.

Market leaders, suppliers, politicians and SME's are invited.

Interested to join?

Send an email to IRF2018@valegis.com with your details and reasons for joining.

VALEGIS
ADVOCATEN

IRF 2018 is an initiative of Valegis Advocaten, www.valegis.com.

Be local Be global Be Baker McKenzie.

Ook mee naar Madrid?!
Be Baker. Be International.
16 - 17 - 18 mei 2018

Meld je aan op
werkenbijbaker.nl/events

Baker
McKenzie.

www.werkenbijbaker.nl

10 jaar Legadex

Groei symbolisch

Voor de opkomst van
de niet-traditionele
dienstverleners

Door Michiel Rohlof. Een gesprek met Luc van Daele, Hans-Martijn Roos en Frederike Sips van Legadex

SPECIALIST WORDEN IN HET FAMILIERECHT?

Start nu uw opleiding en word een meester in scheiden, erven en mediation

Instituut voor **Mediation** en **Familierecht Opleidingen**

WWW.IMFO.NL

NEERLANDSE VERENIGING
Familierecht
Advocaten
Scheidingsmediators

WWW.VERENIGINGFAS.NL

ConferenceCall.nl

De eenvoudigste conference call dienst van Nederland.

- Vele advocaten gebruiken het -

Meer dan 100.000 gebruikers.

Inbelpunten in 70+ landen.

Gratis uw conferencecall opnemen.

Binnen 1 minuut geregeld.

Geen contract.

Geen file, geen reistijd.

Vraag uw gratis pincode aan en u kunt direct een conferencecall plannen.

www.conferencecall.nl

W E S K I
A D V O C A T E N

Weski Advocaten zoekt per direct een (**GEVORDERDE**) **STAGIAIRE** voor de (**internationale**) strafpraktijk. Er wordt gezocht naar een gemotiveerde kandidaat die in de regio Rotterdam woont of wil wonen.

Reacties te richten aan:

Mr I.N.Weski
Westersingel 43
3014 GT Rotterdam
i.n.weski@weski.nl

marquant
advocaten

Onze vastgoedpraktijk groeit. Daarom zijn wij op zoek naar een: **advocaat-medewerker of gevorderd advocaat-stagiair met specialisatie huurrecht (0,8 – 1 fte)**

Wij zoeken een initiatiefrijke, sociale collega met een scherp analytisch vermogen. Kijk voor meer informatie over de vacature op onze website - of bel. Reacties, voorzien van motivatie en cv, kunnen tot 16 april 2018 worden gericht aan:

mr. R.F.A. Rorink (rorink@marquantadvocaten.nl)
Stelling 8 | 7773 ND Hardenberg
www.marquantadvocaten.nl | T: 0523 - 28 02 20 | 06 - 20 44 02 91

Juridisch dienstverlener Legadex viert dit jaar zijn 10-jarig bestaan. Een korte tijd in vergelijking met de multinationals en advocatenkantoren die Legadex bedient, maar vergeleken met andere niet-traditionele juridische dienstverleners kunnen we inmiddels spreken van een oudgediende, een pionier. Sinds de val van Lehman Brothers en het uitbreken van de crisis in 2008 is in de Nederlandse juridische markt sprake geweest van een totale ommekeer: bedrijven kopen veel slimmer in, leven bij het motto ‘horses for courses’, en profiteren van innovaties die elkaar in hoog tempo opvolgen. Hoog tijd voor een terugblik met Legadex-oprichters Hans Martijn Roos en Luc van Daele en de recent aangenomen operationeel directeur, Frederike Sips. “Bedrijven die in 2008 hun juridische afdeling op orde brachten, plukken daar in de huidige hoogconjunctuur de vruchten van.”

‘People, process & software’

Het marktklimaat was niet bepaald gunstig toen Legadex werd opgericht; kort na de val van Lehman en het uitbreken van de crisis in 2008 introduceerden Roos en Van Daele hun slimmere manier van werken, in een markt die vooral zichzelf aan het reden was en in veel opzichten nog niet klaar was voor innovatie. Roos was headhunter, Van Daele werkte als Hoofd Legal bij Endemol. Roos: “Ik had veel ervaring opgebouwd in het herkennen van juridisch talent en Luc was bedreven in het stroomlijnen van juridische processen. Legadex is dan ook opgericht vanuit de gedachte ‘people, process & software’: wanneer je dat op orde hebt, voorkom je ontzettend

veel leed. We zagen veel bedrijven om ons heen die reactief handelden: er werd pas geïnvesteerd in het op orde brengen van de juridische structuur op het moment dat het te laat was en er acute problemen ontstonden op het gebied van compliance, omkoping of contracten. Er werd wel gesproken over betere *staffing* van juridische afdelingen, maar het administratieve werk ging naar hoog gekwalificeerde juristen. De juiste mensen waren er nog niet: er waren geen legal operation officers, geen paralegals. Software was ook nog niet innovatief genoeg. In die eerste periode hebben we ons dus vooral gericht op process: het efficiënter inrichten van bedrijfsjuridische processen.”

Van Daele: “In 2008 was innovatie in de juridische markt nog ver te zoeken. De uurtarieven voor bulkwerk en specialistisch werk waren vaak gelijk en het begrip paralegal was praktisch onbekend in Nederland. In feite kon een general counsel alleen nog bij een advocatenkantoor terecht. Wij zijn met een blanco vel gaan denken over bedrijfsjuridische afdelingen en ontwikkelden een model waarbij de voornaamste werkprocessen in kaart werden gebracht en vervolgens een afdeling werd uitgedacht, al dan niet met behulp van automatisering. Natuurlijk is kosten efficiëntie daarbij een belangrijke drijfveer, maar veel belangrijker is het nog om de juiste poppetjes op de juiste plaatsen te zetten. Geen hoog gespecialiseerde juristen inzetten voor corporate housekeeping bijvoorbeeld.”

Een dusdanige diversificering van het werk zag je toen alleen in de Angelsaksische wereld, waar ook het begrip paralegal al langer in zwang was. Van Daele: “Toch waren advocatenkantoren aan het experimenteren met

hun businessmodellen, omdat er vanuit bedrijven door de crisis een duidelijke roep om kostenbesparing kwam. Er volgden B-labels van grote kantoren, die uiteindelijk allemaal weer verdwenen. Logisch, want een advocaat wil zich van nature liever richten op het specialistische werk: ‘zeg maar de 20%’. Wij zijn ons gaan richten op de overige 80%. Ons model is het zo goed mogelijk neerzetten van het juridische fundament, zodat veel efficiënter en effectiever gewerkt wordt. De eerste opdrachten kwamen van grote bedrijven die bij ons hun corporate housekeeping of contractmanagement outsourceten.”

Daar kwam al snel ondersteuning bij M&A-transacties bij: virtuele datarooms waarbij gebruik werd gemaakt van data-analyse en kunstmatige intelligentie maakten het leven van een beginnende jurist ineens een stuk aangenamer – er hoeft immers geen weken meer in een dataroom gebivakkeerd te worden.

De groei van Legadex bleek de voorbode te zijn van de bredere opkomst van niet-traditionele juridische dienstverleners in Angelsaksische landen: de alternative legal service providers. Het zijn disruptieve bedrijven die inmiddels niet meer weg te denken zijn uit het juridische landschap. In een recente studie van Thomson Reuters, Georgetown Law Center for the Study of the Legal Profession en de Universiteit van Oxford is voor het eerst inzichtelijk gemaakt hoe deze dienstverleners de Angelsaksische juridische markt hebben veranderd. In de studie, getiteld ‘[Alternative Legal Service Providers](#)’, wordt gesproken van een aardverschuiving. Van de 554 ondervraagde advocatenkantoren en 271 bedrijfsjuridische afdelingen in het Verenigd

Koninkrijk, de Verenigde Staten, Canada en Australië gaf 51% van de advocatenkantoren en 60% van de bedrijven immers aan gebruik te maken van alternatieve juridische dienstverleners. Advocatenkantoren zetten ze in voor zaken als e-discovery en ondersteuning bij litigation, terwijl bedrijfsjuridische afdelingen veelal hulp zoeken bij de implementatie van wet- en regelgeving en gespecialiseerd juridisch werk. Het gebruik van niet-traditionele juridische dienstverleners neemt toe, maar vertoont nog steeds wel kenmerken van een markt die in de kinderschoenen staat en

‘Toename van het inzetten van alternatieve juridische dienstverleners’

daardoor een enorm groeipotentieel heeft. Roos: “Advocatenkantoren proberen al jaren diversificatie aan te brengen in hun dienstverlening en tariefstelling, maar de grootste innovaties kwamen de afgelopen jaren toch vooral van daarbuiten. Wat dat betreft kun je de ontwikkelingen in de Angelsaksische juridische markt ook projecteren op Nederland: de inzet van niet-traditionele juridische dienstverleners begint hier ook gemeengoed te worden. Denk alleen al aan de inzet van slimme juridische software en de wijze waarop bijvoorbeeld due diligence processen worden ingericht. Maar ook aan de inzet van paralegals, die doorgaans veel kennis van bedrijfsprocessen hebben en goed thuis zijn in het gebruik van systemen en werkprocessen.”

Aan de ontwikkeling van de paralegal beroepsgroep heeft Legadex zelf veel bijgedragen, onder andere door de opleiding tot Paralegal en de lancering van het kennis-

en netwerkevenement Paralegal Day.

Legadex bood deze voor Nederland nieuwe professionals in het begin vooral aan als flexibele juridische schil. Pas later kreeg de paralegal specifieke taken en ontwikkelde die zich als structurele ‘smeerolie’ van een bedrijf. Van Daele: “De paralegal, zoals we die nu kennen, bestond in 2008 simpelweg niet. In het begin werkten we met ervaren juristen, die een stap terug wilden doen, en administratief medewerkers en secretaresses, die carrière wilden maken. Al snel begonnen we de juiste mensen zelf op te leiden en je ziet nu dat een echte beroepsgroep is ontstaan. Het zijn HBO- en WO-juristen die zich veel beter voelen in een praktijkgerichte baan, waar veel ICT en procesmanagement bij komt kijken.”

Nu deze ambitieuze groep steeds beter op waarde geschat wordt, denk ik dat de echte groei in paralegals nog zal volgen. Zij zullen ook geen paralegals meer heten, maar operational legal counsel of business counsel.”

‘Groei in managed services’

Een ander vlak waarop Roos en Van Daele veel groei verwachten zijn de zgn. ‘managed services’: het op afstand volledig uit handen nemen van juridische basisbehoeftes zoals legal entity management en contractmanagement. Frederike Sips heeft als operationeel directeur inmiddels een team van ca. 15 juristen die zich hiermee bezig houden. Roos: “Toen we onze corporate legal services op afstand in 2011 in Nederland introduceerden, was de markt er nog niet aan toe. Pas de afgelopen 2 jaar is er echt vraag naar, deels omdat er gewenning is ontstaan op het ge-

bied van clouddiensten. Vroeger werden paralegals of advocaten ad hoc ingevlogen om op gezette tijden de contracten en vennootschapsdocumentatie door te nemen. Sips: “Om de informatievoorziening op orde te houden en geen achterstanden te ontwikkelen met dito risico’s, is permanent toezicht nodig. Bedrijven hebben vaak moeite om daar mensen voor te vinden, maar het kan inmiddels prima en veilig op afstand. De kern van ‘managed services’ is ontzorging: het gevoel dat je juridische administratie gewoon op orde is.”

Dat ‘op orde krijgen’ leent zich ook buitengewoon goed voor de nieuwe privacywetgeving (GDPR), die op 25 mei 2018 in werking treedt. Sips: “Bedrijven kunnen het zich simpelweg niet meer veroorloven om het overzicht over hun informatiestromen niet op orde te hebben. Het is heel logisch om bij compliance-gerelateerde zaken als corporate housekeeping en contractmanagement ook meteen de privacy mee te nemen: waar staan welke persoonsgegevens opgeslagen? Door gezamenlijke inspanning van legal, risk, compliance en de business wordt dan duidelijk hoe opgeruimd een bedrijf eigenlijk is.”

Vooruitkijkend op de komende 10 jaar, ziet Sips ook een toename in de dienstverlening richting advocatuur ontstaan. “Waar we eerder als concurrent gezien werden, is onze toegevoegde waarde voor advocatenkantoren inmiddels veel duidelijker. Als voorbereiders van een M&A- of litigation traject, maar ook als leverancier van talenten en slimme software. Het gebruik van kunstmatige intelligentie door advocaten neemt snel toe, maar het is voor hen geen core business en wij gebruiken het al jaren voor contract- en

documentintake en analyse voor due diligence. Slimme AI-toepassingen kun je programmeren om zoveel mogelijk informatie uit bijvoorbeeld een dataset te halen en daar conclusies aan te verbinden. Algoritmen worden zo geprogrammeerd dat ze bepaalde patronen herkennen en gaandeweg slimmer worden. Er gaat veel voorbereidingstijd in zitten om alles goed in de systemen te krijgen, maar als het eenmaal operabel is, is de foutmarge van zo'n systeem een stuk lager dan bij de mens."

'Slimme innovaties'

En er komen nog veel innovaties aan. Zo wordt het automatisch genereren van contracten tot nu toe beperkt ingezet in Nederland, met name door de beperkte schaalbaarheid bij veel bedrijven en de beperkte beschikbaarheid van toepassingen in de Nederlandse taal. Toch gaan de ontwikkelingen op dit gebied snel en is het niet ondenkbaar dat over 10 jaar het overgrote deel van de juridische contracten automatisch wordt gegenereerd.

Een andere niet te stuiten ontwikkeling is blockchain. De huidige methodiek van het opslaan van contracten en controle ervan door nationale en internationale instellingen, leent zich uitstekend voor een alternatieve manier van internationale afspraken geënt op de blockchaintechnologie. Veel bedrijven en kantoren hebben hun contracten nog steeds in papieren vorm in de kast staan, maar op het moment dat een blockchain-achtige methodiek gangbaar wordt, lijkt dat voorgoed verleden tijd.

Van Daele: "Het is moeilijk voor te stellen dat er 10 jaar geleden amper software bestond

voor de advocatuur; in feite alleen voor zaken op het gebied van documentmanagement. Je ziet nu de meest slimme innovaties de markt op komen, vaak een combinatie tussen intelligente zoekmachines, data-analyse en kunstmatige intelligentie. Wij ontwikkelen zelf geen software, maar werken in de praktijk met softwarehuizen samen en zijn wat dat betreft de ogen en oren voor bedrijven en advocatenkantoren. Als je er niet goed in thuis bent en je moet wel een keuze maken uit een veelheid aan dienstverleners en programma's, bestaat een grote kans dat je door de bomen het bos niet meer ziet."

Roos: "Het besef dat het echt anders kan, of misschien wel anders moet, dringt nu pas echt door tot bedrijfsjuridische afdelingen en advocatenkantoren. Innovatie is geen loze kreet: mensen omarmen de nieuwe ontwikkelingen echt. Ook elektrisch rijden was een paar jaar geleden pionieren, nu rijden Frederike, Luc en ik met veel gemak volledig elektrisch. Zo gaat het ook in de juridische wereld: de operational excellence heeft zijn intrede gedaan en er is geen weg terug."

De komende 10 jaar zullen wat Roos, Van Daele en Sips betreft dus opnieuw in het teken staan van forse groei en uitbreiding van het dienstenpalet. Van Daele concludeert: "Van incidentele inzet in 2008, zijn we gegroeid naar structurele inzet op velerlei gebieden. Het feit dat nu ook de advocatuur in grotere mate van onze diensten gebruik maakt, is een indicatie dat de markt voor alternative legal service providers ook in Nederland steeds volwassener wordt.

Er is in de juridische markt wat te kiezen, en de klanten zijn de winnaars."

Meer uit adviezen halen en kortere lijntjes met uw cliënten?

Met XpertHR heeft u zelf alle belangrijke informatie inzake arbeidsrecht actueel en juridisch gecontroleerd binnen handbereik en geeft u uw cliënten gemakkelijk een begrijpelijk antwoord en advies. Kortom tijdsbesparing! Er is ook een mogelijkheid om een klantportaal aan uw cliënten te bieden in uw eigen huisstijl. Contact onderhouden met uw cliënten wordt zo gemakkelijker en u bent het eerste aanspreekpunt voor arbeidsrechtelijke vraagstukken.

Met XpertHR...

- ...direct toepasbare en betrouwbare informatie in begrijpelijke taal
- ...heeft u meer dan 500 voorbeelddocumenten, zowel Nederlands als Engels
- ...download u rekentools, checklists en stappenplannen
- ...heeft u alle CAO's en Pensioenen in één overzicht en mogelijkheid om te vergelijken
- ...genereert u meer advies door het eerste aanspreekpunt te worden
- ...kunt u een klantportaal inrichten in uw eigen huisstijl

Alle antwoorden op HR-vragen

Geef uw klanten toegang tot uw eigen portaal

Bekijk de mogelijkheden op

www.xperthr.nl/advocaten

Legal Knowledge Portal

LEGAL® EVOLUTION
THE EUROPEAN LEGALTECH EXPO & CONGRESS

MEXICO LEGAL SUMMIT

Global Legal HACKATHON

'Wij kijken weer uit naar een geweldige samenwerking met onze partners'
LegalBusinessWorld International | LegalBusinessWorld Nederland

Ervaren advocaat
Ondernemingsrecht.

Voor ons servicegebied ondernemen zijn we op zoek naar een commerciële proestijger. Het gaat om een gevorderd advocaat: met 6 tot 9 jaar werkervaring in het gespecialiseerde ondernemingsrecht.

Profiel

- ▶ 6 tot 9 jaar ervaring als advocaat in het gespecialiseerde ondernemingsrecht
- ▶ Bij voorkeur heb je je Grotius-diploma Financiering & Zekerheden of Effectenrecht op zak
- ▶ Je beschikt over uitstekende juridische probleemanalyse en oordeelsvorming
- ▶ Je bent ondernemend, creatief en commercieel
- ▶ Accuraat, kritisch, gedreven, met doorzettingsvermogen

Soliciteren.

Mail je CV met begeleidend schrijven naar Erik Jansen (teamleider) via hr@pvdb.nl. Voor inhoudelijke vragen kun je hem bereiken op 024-381 08 45.

www.poelmanvandenbroek.nl

Barteld Spandaw

Voor ons kantoor in Waddinxveen zoeken wij een (beginnend):

ADVOCAT-STAGIAIRE

- Heb je affiniteit met het vermogensrecht en/of het ondernemingsrecht?
- Ben je juridisch getalenteerd, ambitieus en communicatief sterk?
- Wil je werken op een kleiner, informeel, modern en eigenzinnig kantoor?
- Wil je een goede opleiding tot advocaat?
- Wil je uiteindelijk een zelfstandige (algemene) praktijk opbouwen?

Soliciteer dan!

Stuur je sollicitatiebrief met cv en cijferlijst naar sollicitatie@intveenadvocaten.nl.

Vragen?

Kijk op www.intveenadvocaten.nl of neem contact op met Rieks Warendorp Torringa (0172 - 47 56 77), warendorptorringa@intveenadvocaten.nl) of Marten Groen (0182 - 61 36 22), groen@intveenadvocaten.nl

Masters in investigation

Spandaw Consultancy Group is een recherchebureau dat zich richt op Onderzoek, Integriteit en Security Risk Management. U kunt bij ons onder andere terecht met vragen over veronderstelde fraudezaken (alimentatie, verduistering, contractbreuk) met een zakelijke achtergrond of die de persoonlijke levenssfeer raken.

Neem vrijblijvend contact met ons op voor advies in uw casus.

www.spandawconsultancygroup.nl
0594 - 519 633

eDiscovery in het tijdperk van de AVG

Door Prof. dr. ir. Johannes C. Scholtes, Chairman en Chief Strategy Officer bij ZyLAB

Hoewel veel consultants anders doen geloven, is er geen pasklaar wondermiddel om alle vereisten van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) af te dekken. De nieuwe wetgeving is veel te breed en omvat te veel aspecten van gegevensbescherming, privacy en security. Maar hoewel veel nog steeds onduidelijk is, is er veel wat organisaties kunnen doen om straks compliant te zijn en toch slagvaardig te blijven.

Het zal niemand zijn ontgaan dat eind mei de AVG, ook wel aangeduid met de Engels term General Data Protection Regulation (GDPR), van kracht wordt. Met de AVG gaat de Europese Commissie de persoonsgegevens van individuen binnen de Europese Unie (EU) strenger beschermen.

Vanaf dat moment moet iedere organisatie passende maatregelen hebben doorgevoerd voor het omgaan met datalekken, eDiscovery, M&A-datarooms en andere data verzamelingen die veel persoonlijke gegevens bevatten. Hoewel veel nog onduidelijk is en er geen pasklare oplossing is voor alle vereisten, is er wel veel wat organisaties nu kunnen doen om straks compliant te zijn en toch slagvaardig te blijven.

Geen pasklare oplossing

Iedereen heeft straks het recht tot inzage in zijn of haar persoonlijke informatie en iedereen kan zich straks beroepen op "het recht om te worden vergeten". Dat betekent dat u in staat moet zijn te allen tijde specifieke persoonsgegevens te traceren en te verwijderen. En dat moet u ook nog eens kunnen bewijzen aan de aanvrager en een eventuele toezichthouder.

Bedrijven moeten voldoen aan zeer strenge cyberbeveiligingseisen, verplichte encryptie en eventuele datalekken direct melden. Voor iedere corporate transactie gelden strakke regels voor het verwerken, opslaan en doorgeven van persoonlijke gegevens. En ieder bedrijf is verplicht om altijd vooraf expliciete toestemming te vragen voor het opslaan van bepaalde persoonlijke informatie en dit bewijsbaar vast te leggen.

Daarnaast zijn er nog steeds veel vragen over de praktische implicaties van verschillende onderdelen van de wetgeving. Er is dus geen pasklare oplossing die bedrijven kunnen omarmen, maar er is wel heel veel wat u al kunt doen om op zijn minst de meest dringende zaken aan te pakken. Als u op 25 mei de volgende vragen bevestigend kunt beantwoorden, bent u al een heel eind.

- Bent u in staat om persoonlijke informatie te redigeren en te pseudonimiseren voordat deze openbaar wordt aan derden?
- Bent u in staat om oudere archieven op te ruimen, die persoonlijke informatie bevatten waarvoor geen zakelijk doel bestaat of waarvoor geen expliciete toestemming is verleend?
- Kunt u de gegevens van uw bedrijf opslaan in verschillende rechtsgebieden?
- Kunt u getroffen personen na een datalek op tijd informeren?
- Kunt u reageren op 'het verzoek om te worden vergeten'?

Praktisch advies

Omdat wij het belangrijk vinden dat gebruikers goed begrijpen wat o.a. eDiscovery is, zullen wij de komende tijd op diverse evenementen aanwezig zijn. Experts zullen in praktische sessies en hands-on workshops onder andere de volgende onderwerpen behandelen:

- De afhandeling van eDiscovery, arbitrage, verzoeken van toezichthouders, WOB verzoeken en dataverzoeken gaan totaal veranderen. Hoe kunt u zowel aan de verzoeken van toezichthouders voldoen als aan de GDPR?
- Traditionele datarooms zoals gebruikt bij M&A, herfinanciering of grote vastgoedtransacties, bevatten veel persoonlijk informatie. Deze kunt u straks niet zomaar meer openstellen voor derden. Hoe kunt u die persoonlijke gegevens zo snel, goedkoop en goed mogelijk verwijderen?
- Hoe te handelen bij een datalek? Hoe kunt u snel alle individuen, wiens informatie mogelijk gelekt is, inlichten?
- Wat zijn de gevolgen van de "right to be forgotten" voor uw organisatie? Kan iedereen

zomaar alles gaan vragen? Hoe handelt u zo'n verzoek af?

- Wat te doen met oude archieven, die veel persoonlijke gegevens bevatten? Hoe kunt u met technologie snel dit soort gegevensverzamelingen opruimen en AVG-compliant maken?
- Is mijn interne opslagsysteem wel AVG/GDPR-compliant of is het qua kosten effectiever om voor een ISO gecertificeerde (versleutelde) SaaS-oplossing te kiezen?

In de 30 minuten [online demo](#) krijgt u een helder overzicht van de technieken die vorhanden zijn om uw bedrijf voor te bereiden op de invoering van de AVG.

Over de Auteur.

Prof. dr. ir. Jan C. Scholtes, bijzonder hoogleraar Text mining bij de vakgroep Artificial Intelligence van de afdeling Data Science and Knowledge Engineering aan de Universiteit van Maastricht. Hij is tevens Chief Strategy Officer bij ZyLAB.

ZyLAB is het enige Nederlandse softwarebedrijf met meer dan 30 jaar ervaring in eDiscovery en informatiemanagement en heeft zich bewezen in talrijke grootschalige corporate en strafrechtelijke zaken over de hele wereld en gebruikt de meest recente datawetenschap-technieken uit de wereld van Artificial Intelligence om specifieke documentcategorieën te ontdekken en in die documenten relevante informatie te vinden.

Meer informatie op www.zylab.nl

Punt & Van Hapert Advocaten kiest er bewust voor te doen waar het goed in is: procederen voor ondernemers. De advocaten beschikken over ruime ervaring in de rechtszaal. Zij zijn binnen hun eigen specialismen betrokken bij alle soorten procedures. Hun ervaring in de rechtszaal stelt hen in staat de belangen van ondernemingen en ondernemers optimaal te behartigen.

Ter versterking van de sectie 'Ondernemer & echtscheiding' zijn wij op zoek naar een:

Gevorderde advocaat - stagiaire / beginnend medewerker

Ben je bekend en heb je affiniteit met de diverse aspecten van de ondernemersechtscheiding? Kan je jaarrekeningen lezen en in zowel alimentatie- als verdelingszaken werken met begrippen als dividend, rekening-courant en kasstromen?

Stuur dan je sollicitatie met curriculum vitae naar:

marloesbakker@pvhadvocaten.nl

**"Dus met de
digitale pen ondertekende
stukken staan direct in
Credit Navigator?"**

**"Jazeker,
geen probleem!"**

Haal het maximale rendement uit Credit Navigator!

Met **Credit Navigator** is veel mogelijk. Het is niet voor niets onder gerechtsdeurwaarders de meest gebruikte software. Onderzoek wijst uit dat veel gebruikers slechts een gedeelte van de functionaliteit benutten. Dat kan beter. Bredere inzetbaarheid, meer efficiency en een hoger rendement zijn haalbaar. Vrij eenvoudig zelfs. Bijvoorbeeld met de digitale pen. Met de digitale pen kunnen de met een 'natte handtekening' ondertekende stukken direct naar Credit Navigator worden verzonden. Naast een besparing op mankracht en papier levert de digitale pen ook een enorme foutenreductie op.

Wilt u ook maximaal rendement uit Credit Navigator? Wacht niet langer.
Bel vandaag nog 030 608 44 22
of ga naar www.eurosystems.nl

Thought Leaders & experts

Over de belangrijkste ontwikkelingen
in hun vakgebied

Een serie korte interviews met keynote speakers van Lexpo'18

David Yermack

David, If you should pick one - what, in your opinion, is the most important development in your area of expertise over the past 5 years in the Legal Market, and how will it affect the upcoming years?

Five years ago, digital currencies and tokens were unknown to most people and completely ignored by governments. Beginning in 2013 with guidance from FinCen in the United States, regulators from many areas of government have taken increasing interest in this type of property. This is now a growing practice area for many law firms.

What will you be talking about at Lexpo'18?

I will be talking about new opportunities for lawyers to become involved in cases related to digital assets. These would include areas such as smart contracts, the fiduciary duties of software engineers, enforcement of judgments against cloud-based entities, and numerous other emerging legal problems.

When the legal professionals at Lexpo'18 want to learn more about your area of expertise or the developments in this expertise, what do they need to do or read?

Many governments are issuing white papers with regulatory guidance on FinTech and digital assets. There is a lot of breaking daily news in online specialty publications, and increasing coverage of the area by the mainstream financial press. I read CoinDesk every day and talk to many attorneys in and around New York.

Thank you! Is there something else or an insight that you would share with our readers?

Distributed ledger technology and blockchains are viewed as "job killers" in many industries, because they are likely to automate functions that have been performed for centuries by bankers and accountants, among other white collar professionals. I think the situation will be far different for lawyers, however. Some routine legal work, such as foreclosing on assets of a debtor in default, may be superseded by smart contracts, and legal practice areas will need to change. However, it is abundantly clear that many novel legal problems are being created by this new technology, and this is a huge opportunity for the legal industry. Lawyers with backgrounds in computer programming or data analytics are likely to experience especially high demand.

ability to nurture, attract, retain and support the growth of world-leading fintech businesses.

What will you be talking about at Lexpo'18?

I will be talking about the global legal support programme for fintech and emerging tech businesses that I co-founded in London in 2016 – one of the flagship innovation programmes of my firm in recent years.

Ben Kingsley

Ben, If you should pick one - what, in your opinion, is the most important development in your area of expertise over the past 5 years in the Legal Market, and how will it affect the upcoming years?

The birth of fintech law is the most significant development for me as a fintech lawyer. 5 years ago what we would now casually refer to as fintech clients would typically have been serviced by tech lawyers odd-jobbing on the financial services aspects, or by financial services lawyers odd-jobbing on the tech; but now there is a cadre of specialist lawyers with genuine knowledge and expertise across both waterfalls. My hope is that over the next few years this will further enhance the UK's

When the legal professionals at Lexpo'18 want to learn more about your area of expertise or the developments in this expertise, what do they need to do or read?

For a general introduction to fintech law, I would suggest reading the ICLG Fintech Guide, of which I am a contributing editor; this provides a very accessible overview of fintech law in more than 30 relevant jurisdictions.

Thank you! Is there something else that you would share with our readers?

Please visit my emerging tech microsite at www.slaughterandmay.com/eutech

Beroepsaansprakelijkheid advocaten? HOOGSTE TIJD OM UW VERZEKERING TE UPDATEN!

Bij Nederlands grootste verzekeraar komt de beroepsaansprakelijkheid voor advocaten te vervallen per 1-1-2018. Hoogste tijd daarom om uw verzekering tegen het licht te houden. Ron Borgdorff biedt maatwerk in beroepsaansprakelijkheidsverzekeringen voor advocaten.

Ron Borgdorff is verzekeringsspecialist voor notarissen, advocaten en vrijgevestigde juristen. Ron kent de specifieke risico's van deze juridische beroepsgroepen. Met ruim 25 jaar ervaring staat hij borg voor een persoonlijk, gedegen advies op maat en korte lijnen.

U wilt een financieel adviseur met verstand van uw zaken?

Neem contact op voor een afspraak.

WWW.RONBORGDORFF.NL
van Boetzelaerlaan 24H
3828 NS Hoogland

VERZEKERINGEN ZOWEL ZAKELIJK ALS PARTICULARIËL OA:
BEROEPS- EN BEDRIJFSAANSPRAKELIJKHEID • GELD- EN FRAUDE
• ARBEIDSONGESCHIKTHEID • RECHTSBIJSTAND • RECONSTRUCTIE

Zit ondernemen in je bloed, ben je een ervaren advocaat en begrijp je dat samen delen, samen vermenigvuldigen is, dan komen wij graag met je in contact.

Tromp Advocatuur houdt zich momenteel met name bezig met arbeidsrecht en personenschade.

Het kantoor heeft de ambitie om uit te breiden, onder meer op het terrein van ondernemingsrecht; faillissementsrecht; familierecht en vastgoed.

Er is bij Tromp Advocatuur daarom ruimte voor een advocaat met bij voorkeur een eigen praktijk, om het kantoor verder te verbreden en uit te bouwen op basis van kostendeling.

Interesse?

Schriftelijke reacties kunt u richten aan:
Tromp Advocatuur,
t.a.v. mw S.C.H. ter Horst
M.H.Tromplaan 47
7513AB Enschede
E. terhorst@trompadvocatuur.nl

Voor meer informatie kunt u bellen (06-53673792) of kijk op www.trompadvocatuur.nl
Natuurlijk behandelen wij ieder contact vertrouwelijk.

Avontuurlijke advocaten gezocht

Orange Clover is een jong en modern boetiekkantoor met een focus op **M&A, ondernemingsrecht, financieringen en financieel regulatoire** dienstverlening. Orange Clover verleent ook alle voorkomende **notariële diensten** op deze gebieden. Onze partners zijn allen afkomstig van bekende internationale advocatenkantoren. Bij Orange Clover zijn we ondernemend, ambitieus en werken we aan toonaangevende nationale en internationale zaken. We bedienen daarnaast jonge ondernemingen die veelal actief zijn in de technologische en financiële sector. Dit maakt onze praktijk en clientèle zeer divers en dynamisch.

Voor de verdere uitbouw van ons kantoor zijn wij op zoek naar **advocaten met twee tot vijf jaar ervaring** die zich prettig voelen in de setting van een klein kantoor, maar ook interesse hebben in de internationale transactiepraktijk. Daarnaast zijn we op zoek naar advocaten die interesse hebben in en zich willen toeleggen op het financiële toezichtsrecht.

Wij bieden:

- interessante, toonaangevende, uitdagende en gevarieerde nationale en internationale zaken
- directe begeleiding door ervaren topadvocaten en -notarissen
- een goede en brede opleiding
- nauwe betrokkenheid bij de verdere ontwikkeling en uitbouw van ons kantoor
- werken in hartje Amsterdam
- goede work-life balance
- uitstekende financiële voorwaarden en waardering voor ondernemerschap

Lijkt het je wat? Stuur dan je motivatiebrief met cv en cijferlijst naar info@orangepcloverlaw.com.
Voor meer informatie over Orange Clover, zie www.orangepcloverlaw.com | 020 - 2400892

Philipp Kadelbach

Philipp, If you should pick one - what, in your opinion, is the most important development in your area of expertise over the past 5 years in the Legal Market, and how will it affect the upcoming years?

The use of AI-based technologies in law will continue to spread in particular in some ar-

eas. The quality of the findings of those systems will increase and the application possibilities will broaden. This provides an opportunity to massively improve access to justice for certain groups of people and companies. I think that would be very good.

What will you be talking about at Lexpo'18?

I will tell my own story. I will talk about disrupted flight from Amsterdam to Berlin in 2009. And that I realized that no meaningful way of enforcing (small) compensation claim against airlines existed. What resulted in founding Flightright. I will also explain why we had to embrace technology to survive. And

that our competition forced us to build a new product with instant payout to passengers in 7 minutes.

When the legal professionals at Lexpo'18 want to learn more about your area of expertise or the developments in this expertise, what do they need to do or read?

We all have been inspired by Richard Susskinds books. My next best advice is to think about recent flight disruptions. If there are any then instruct Flightright and experience legal tech in action. Following Markus Hartung on social media is fun. I also recommend the legal-tech-blog.de (its mostly in English).

Thank you! Is there something else or an insight that you would share with our readers?

I am very happy to be able to speak about Legal Tech in Amsterdam, because Flightright (see above) is inseparably connected to Amsterdam.

Karl Haraldsson

Karl, If you should pick one - what, in your opinion, is the most important development in your area of expertise over the past 5 years in the Legal Market, and how will it affect the upcoming years?

My area of expertise is legal data science. The most important development in this space has been the emergence of legal-specific document analysis tools. One of the legal industry's biggest challenges in legal analytics is the dearth of good structured data that characterizes the practice of law. Very few firms, for instance, track detailed matter

outcome information (e.g., dispute settlement amount). Today, we can use machine learning and natural language processing to extract that kind of information--and many other pieces of information that are not publicly available--from settlement agreements, contracts, demand letters, and more. This breaks down a substantial barrier to collecting data, which, in turn, makes sophisticated data analysis possible.

What will you be talking about at Lexpo'18? At Lexpo'18, I will be speaking about strategies for propelling data science into legal practice. In my work, I focus almost entirely on "practice data," which looks beyond time and billing information to attempt to better characterize elements of the practice of law itself. Thus, in my talk, I will speak about ways that lawyers can use data to inform their legal strategy, underpin negotiations, and forecast matter outcomes. More importantly, however, my talk will focus primarily on practical ways

that corporate legal departments and private practice law firms can actually use legal data science.

When the legal professionals at Lexpo'18 want to learn more about your area of expertise or the developments in this expertise, what do they need to do or read?

Some interesting reading might include:

alt.legal: [The Forecast For Legal Analytics Is Mostly Sunny](#) by Ed Sohn,

[Why The Best Supreme Court Predictor In The World Is Some Random Guy In Queens](#) by Oliver Roeder

[Quantitative Legal Prediction - or - How I Learned to Stop Worrying and Start Preparing for the Data Driven Future of the Legal Services Industry](#) by Daniel Martin Katz Noise:

How to Overcome the High, Hidden Cost of Inconsistent Decision Making (<https://hbr.org/2016/10/noise>) by Daniel Kahneman, Andrew Rosenfield, Linnea Ghandi, and Tom Blaser

[You Don't Need 'Perfect' Data for Analytics](#) by James Guszcza

Thank you! Is there something else or an insight that you would share with our readers?

Don't sleep on the power of contemporary data visualization tools to jump-start a legal analytics program. Lawyers rarely see the results of the data that they enter. Tools like Tableau and Microsoft Power BI make it possible to not only build on the static reporting that lawyers and clients already receive, but also display new metrics that reach beyond the basic financial figures that everyone has become so accustomed to. We see basic data visualization as a gateway to more profound analyses.

Hendriksen & Mühren Strafrecht
Advocaten is op zoek naar een
gevorderde advocaat-stagiaire of
een beginnend medewerker!

Ons kantoor in Purmerend is op zoek naar versterking!

- ✓ Wilt u werken op een kantoor dat uitsluitend strafzaken behandelt?
- ✓ Wilt u deel uitmaken van een jong en ambitieus team?
- ✓ Wilt u werken bij een kantoor waarin u alle vrijheid krijgt om uw eigen strafpraktijk op te bouwen?
- ✓ Bent u gedreven, sociaal vaardig en heeft u geen 9 tot 5-mentaliteit?

Stuur dan uw CV en sollicitatiebrief naar:
info@strafrechtadvocaat.tv

Ervaring in het strafrecht heeft wel onze voorkeur,
maar is geen vereiste.

Voor meer informatie over ons kantoor:
www.strafrechtadvocaat.tv

Bos Van Eck Advocaten Mediators
heeft 3 vacatures!
Kom jij ons team versterken?

VACATURE

Ben jij een ervaren advocaat medewerker
vastgoed- en omgevingsrecht, een ervaren
advocaat-medewerker ondernemingsrecht
of een ervaren advocaat-medewerker
personen-, familie- en erfrecht

dan bieden wij jou een uitdagende advies- en procespraktijk in een professionele en inspirerende kantooromgeving

Ons kantoor is gevestigd in het centrum van Gouda en legt zich met een team van zes advocaten toe op het arbeidsrecht, vastgoed- en omgevingsrecht, ondernemingsrecht en het personen-, familie- en erfrecht. Wij werken onder andere voor brancheorganisaties, woningbouwverenigingen, landelijke- en regionale bedrijven.

Wij bieden jou goede arbeidsvooraarden, de mogelijkheid om je verder te ontwikkelen en te specialiseren en een informele werkcultuur. Parttime werken is bespreekbaar.

Enthousiast? Stuur je motivatiebrief en curriculum vitae dan uiterlijk 25 april 2018 naar bos@bosvaneckadvocaten.nl. Heb je vragen, bel dan met Margreet Bos-Steenbergen op tel: 0182 - 54 14 44.

Bos Van Eck Advocaten Mediators
Klein Amerika 17 | 2806 CA Gouda

www.bosvaneckadvocaten.nl

Call Care

Telefoonservice voor de advocatuur

Telefoonservice

Agendabeheer

Opvang Overflow

Wij werken voor +200 advocatenkantoren,
kennen de juridische terminologie en werken discreet

David Fisher

David, If you should pick one - what, in your opinion, is the most important development in your area of expertise over the past 5 years in the Legal Market, and how will it affect the upcoming years?

I am focused on blockchain, and it's fair to say that the industry mostly didn't exist five years ago. But as we witness the global explosion in development and investment in blockchain technology over just the past two years, it's fair to say that this is an extremely important technology that seems likely to impact all aspects of our digital lives.

What will you be talking about at Lexpo'18?

I will be talking about the application of blockchain technology to the business of law (as distinct from the practice of law), as well as the powerful combination of AI and blockchain technology.

When the legal professionals at Lexpo'18 want to learn more about your area of expertise or the developments in this expertise, what do they need to do or read?

Most legal professionals think of blockchain in the context of cryptocurrencies and smart contracts, but blockchain is the technology that underpins those applications. I recommend that legal professionals seek basic educational materials that explain blockchain as a general technology, rather than the applications that can be built on it. To truly understand cryptocurrency and smart contracts, you must first understand blockchain technology.

Thank you! Is there something else or an insight that you would share with our readers?

The combination of AI and blockchain is going to impact all aspects of the legal industry in the next three years. These will not be "point solutions" in the form of much legal software, but instead will be ecosystem innovations that will change the very nature of the way legal services are delivered. It is important for legal professionals to engage these technologies now, even though their full impact will not be felt for some number of years.

Oliver N Oram

Oliver, what, in your opinion, is the most important development in your area of expertise over the past 5 years

1. Smart contracts, 2. Intellectual property, 3. Blockchain law, 4. Property rights, 5. Chain of custody, 6. Financial transactions, 7. Notary public - Of these seven topics that were

highlighted in January 2018, I would like add one thing that in my opinion encompasses the seven that being intelligent contracts which in essence will cover the seven above. Working with many different sectors we see the adap-

tion of intelligent contracts and development of these as agnostic to both blockchain/protocols and agnostic to many sectors.

What will you be talking about at Lexpo'18?

I will be speaking about how we are developing intelligent contracts that sit alongside intelligent commodities and how the combination is very pervasive across both public and private sectors.

Thank you! Is there something else or an insight that you would share with our readers?

In the first instance I would say please reach out to me and discuss with me what we are doing at Chainvine, we are in trenches every day working with Blockchain technology with both theirs peers in the legal industry and perhaps some of their very own clients.

Shruti Ajitsaria

Shruti, If you should pick one - what, in your opinion, is the most important development in your area of expertise over the past 5 years in the Legal Market, and how will it affect the upcoming years?

I think the general rise of legal tech and the growing pace of change are the most significant developments from the last few years. The practice of law is changing and changing fast. We've seen numerous incubators and accelerators pop up in law firms and a real focus from lawyers on identifying the smartest, tech-enabled solutions to clients' challenges. It's an exciting time to be a lawyer.

What will you be talking about at Lexpo'18?

I'll be talking about the experience of launch-

ing Fuse – our tech innovation space in London – including its aims, the process of getting it off the ground and what we've learnt from it so far. I'm looking forward to hearing

BILDERDIJK

a c a d e m i e

► Cursus Actualiteiten onteigeningsrecht

donderdag **17 mei 2018** te Den Haag
docenten: prof.mr. J.A.M.A. Sluysmans en
mr. W.J.E. van der Werf

3 PO-punten

► Cursus Fiscaliteit en gebiedsontwikkeling

donderdag **7 juni 2018** te Den Haag
docent: mr. R.T. Wiegerink

3 PO-punten

www.bilderdijkacademie.nl

T O G A
— atelier —
S c h o u t

Kwaliteit met oog voor detail

BIO-toga van lichtgewicht Cool Wool

www.toga-atelierschout.nl

info@toga-atelierschout.nl

Ons nieuwe adres is:

Claes de Vrieselaan 82 A
3021 JS Rotterdam
Tel.: 010 245 07 66
di t/m vr 9:00 - 17:30
zaterdag op afspraak

from my fellow panellists on their own incubator experiences, too.

When the legal professionals at Lexpo'18 want to learn more about your area of expertise or the developments in this expertise, what do they need to do or read?

Attendees should feel free to connect with me on LinkedIn, and if they're interested in Fuse I'd encourage them to check out the relevant pages on our website.

John Alber

John, If you should pick one - what, in your opinion, is the most important development in your area of expertise over the past 5 years in the Legal Market, and how will it affect the upcoming years?

The most hopeful sign I have seen recently is the introduction of Design Thinking disciplines

into the discussion of how to transform legal services. Wave after wave of new technology has broken on the shores of law, to little or no effect. The bulwark of stare decisis thinking—the way we have always done things is the way we shall continue doing them—has proven too formidable. But Design Thinking can change that.

It's a set of disciplines rather than a mere exhortation to change. And lawyers have always been good at discipline. Our job in legal technology should be to continue and expand that discussion of new disciplines for a new age. And thereon we may build a small monument to hope.

What will you be talking about at Lexpo'18?

I will be a cheerleader for Design—with a capital D. The legal profession has been paralyzed for a generation as new technologies have taken hold elsewhere in the global economy. It's time for us to redesign our profession. We focus on service in the same way that, say, an old-fashioned switchboard operator tried to be friendly.

But, as nice as we are, the fact is our service is antiquated. Our clients expect iPhones not RCA plugs in a switchboard panel. It's time for us to redesign that service model.

When the legal professionals at Lexpo'18 want to learn more about your area of expertise or the developments in this expertise, what do they need to do or read?

I'd like it if folks read my blog: rethinking.legal. But I'll also recommend a very good, but little appreciated, book by Ben Barton called Glass Half Full: The Decline and Rebirth of the Legal Profession.

Bewijsbeslag leggen op documenten, boekhouding, social media of e-mail?

Digitaal Bewijsbeslag

De wereld digitaliseert steeds verder. Servers 'in the cloud', smartphones, social media, office 365 en encryptie, het zijn zomaar wat kreten waar u in de bewijsbeslagpraktijk mee te maken krijgt. Waar voorheen ordners in beslag werden genomen, moet nu eerst toegang tot een PC of server worden verkregen en data worden ontsloten.

Sinds de invoering van de Handhavingsrichtlijn betreffende intellectuele-eigendomsrechten in 2007 is DigiJuris als IT-specialist actief de partij die deurwaarders helpt bij het leggen van bewijsbeslag. En zeker als dit geen dagelijkse kost is, is een ervaren IT-partner wenselijk.

Bewaring

In het verlengde van de beslagpraktijk treedt DigiJuris op als gerechtelijk bewaarder van in beslag genomen data. Data wordt in een beveiligde omgeving op de juiste wijze bewaard. Hierdoor blijft de leesbaarheid van data gewaarborgd.

Daarom DigiJuris:

- Jarenlange ervaring
- Uitsluitend gericht op digitaal beslag
- Dubbelzijdig scannen van grote hoeveelheden papieren informatie
- Ter plaatse 'duiden' van relevante documenten
- Goede technische- en procesmatige ondersteuning
- De juiste (digitale) input voor een goed proces verbaal

Thank you! Is there something else or an insight that you would share with our readers?

The “artificial” in “artificial intelligence” means that it is not going to think up a new service model for the legal profession. That remains a human problem. So, too, is the “business” in “business intelligence” a human-focused concern. Machines don’t define markets. As much as we like to talk about the wonders of AI and BI, our real work is in redefining the human systems that form the context in which those tools operate.

David Rueff

David, If you should pick one - what, in your opinion, is the most important development in your area of expertise over the past 5 years in the Legal Market, and how will it affect the upcoming years?

For me personally, acquiring training in process improvement methodologies. Lawyers are not trained in law school to evaluate their approach to production and look for ways to deliver services better, faster and cheaper. Process improvement techniques such as the Toyota Manufacturing Production System (Lean) can provide lawyers with tools to identify waste, improve workflows and provide services more consistently. In the coming years, a clearer understanding and model for legal process and production will help lawyers identify how to integrate technology and alternative resources into their practice.

What will you be talking about at Lexpo'18?

I will be speaking about how I personally embraced project management and process improvement disciplines in 2010 to improve

client relationships and avoid write offs of my legal fees by clients. After seeing the results in my own practice, I then worked with my firm leadership to develop an internal program to implement these techniques with our 750+ lawyers. I currently oversee a team of professionals responsible for project management, process improvement, pricing and technology development, however, at this conference, my objective will be to translate my experience into practical solutions for individual lawyers.

When the legal professionals at Lexpo'18 want to learn more about your area of expertise or the developments in this expertise, what do they need to do or read?

I co-authored a comprehensive book on legal project management for the American Bar Association titled, *The Power of Legal Project Management*. It was the ABA's best seller in 2014. In 2016, my co-author, Susan Lambreth and I, published an updated book titled, *"Implementing Legal Project Management: The*

Legal Professional's Guide to Success." I have also authored several articles on project management, budgeting, pricing and process improvement for the International Technology Association and other trade publications. These and other articles are accessible from my bio page on Baker Donelson's website (under Publications): <https://www.bakerdonelson.com/David-A-Rueff-Jr>

Thank you! Is there something else or an insight that you would share with our readers?

I would like to share a quote from my Lean sensei which has stuck with me over the years - "excellence in operation is a strategic weapon." Project management, process improvement and even pricing are all operational techniques that can help us improve our products and services for a client. The key is to embrace change now, integrate it into your practice, and continuously improve your service delivery with every matter.

with Kira Systems to develop UK real estate focused machine learning models to extract information from real estate documents. A number of other providers are also turning their attention to the UK real estate market and the increased competition will only further increase the speed at which improvements

Nick Kirby

Nick, If you should pick one - what, in your opinion, is the most important development in your area of expertise over the past 5 years in the Legal Market, and how will it affect the upcoming years?

The availability of machine learning/AI software, as this has enabled lawyers to significantly reduce the amount of time they spend carrying out due diligence, freeing up time for other areas of work that can add value for clients. The providers of these tools initially focused on large scale corporate transactions but recently their focus has shifted towards real estate. For example, we have partnered

are made. An important area of focus over the next few years will be creating an ecosystem in which all of the tools we are using can exchange data seamlessly. We are working on being able to pull publicly available data and data scraped from real estate documents into centralised databases which allow us to communicate important insights more effectively and efficiently with our clients and their service providers.

What will you be talking about at Lexpo'18?
How a legal tech incubator can drive change in a law firm. We are committed to technologically transforming the firm, so that we can automate tasks and processes and utilise AI and cloud technology as key elements of

SAFARI IN AFRIKA?

Tanzania
Kenia
Madagaskar
Oeganda
Rwanda
Zimbabwe
Namibië
Botswana
Zambia
Mozambique
Seychellen
Mauritius
Zuid-Afrika

Al sinds 1979 dé Afrika specialist

Ruim 100 uitgekiende reizen vindt u op jambo.nl en in onze brochure of bel met onze Afrika specialisten op 020-2012740 voor een reis op maat.

De mogelijkheden zijn eindeloos, privé reizen geheel conform uw wensen!

everyday practice. A part of my role as the technology specialist in our Real Estate department has been to drive change throughout the department and the firm, and MDR LAB is a big part of that.

MDR LAB allows our lawyers to engage with new technology in a meaningful and detailed way, encourages cultural change and creates a generation of employees who embrace technology (rather than fear it!).

The first year of MDR LAB saw real estate lawyers exposed to dynamic startups and enabled them to get involved in sprint sessions, designing new products from the ground up – something you wouldn't normally see in a law firm.

When the legal professionals at Lexpo'18 want to learn more about your area of expertise or the developments in this expertise, what do they need to do or read?

Keeping up to date with the news is a great place to start. City A.M. has a dedicated Proptech section on its website, and the Financial Times and Telegraph often cover the latest trends in this area.

Law firm websites and blogs can also be a great place to find information, and signing up for updates from law tech incubators such as MDR LAB will make sure you receive the latest news as it is released. There are now a number of conferences that take place throughout the year focusing on Proptech, so attending will not only give you the chance to hear the latest updates but also provide an opportunity to network with the people working at the forefront of the industry.

Thank you! Is there something else or an insight that you would share with our readers?

I think aggregation and analysis of law firm data is going to be big over the next few years. Historically, law firms haven't been very good at collecting data regarding their own businesses, or what they have been doing for clients.

With advances in data analytics, and the availability of more data surrounding what we do and how we spend our time, I think there are going to be some really interesting analyses coming out of law firms which will change the way things are done. For example, this could enable much more accurate budgeting for large litigation and transactional matters.

Susan Lambreth

Susan, If you should pick one - what, in your opinion, is the most important development in your area of expertise over the past 5 years in the Legal Market, and how will it affect the upcoming years?

I think one of the most important developments is the growth in the size and scope of legal operations functions in legal departments as they are pushing greater efficiency from their outside counsel. That is driving more emphasis on legal project management by law firms in all sizes of firms. The upcoming CLOC Institute in late April will have over 2000 attendees and CLOC (Corporate Legal Operations Consortium) now has over 1000 members around the globe. As I have written in some pieces lately, it makes it harder to "fake" LPM.

What will you be talking about at Lexpo'18?

I will be talking about legal project management — what it is, why it is important and examples of how to do it.

When the legal professionals at Lexpo'18 want to learn more about your area of expertise or the developments in this expertise, what do they need to do or read?

One of the other speakers (David Rueff) and I have co-authored several books on LPM. My company also developed an online, e-learning course that provides the LPM LaunchPad Certificate in the Fundamental Skills of Legal Project Management.

It is quite reasonably priced and a lawyer knows how to apply LPM to his or her matters when they complete it. We are offering a shorter, awareness course later this spring. Beyond that, there are articles about LPM almost weekly in the legal press.

Thank you! Is there something else or an insight that you would share with our readers?

LPM is not about buying a certain technology or tool but rather is a way to enhance relationships with clients and improve communication with clients and within matter teams.

Kim Craig

Kim, If you should pick one - what, in your opinion, is the most important development in your area of expertise over the past 5 years in the Legal Market, and how will it affect the upcoming years?

In my experience sitting table-side in countless sales meeting with clients, I've seen their expectations change drastically over the last decade. Legal expertise has become table stakes and a law firm's ticket for entry. As law departments are under more pressure for cost saving, improved financial predictability and deeper alignment with the business objectives, those pressures have transcended to the law firms that service them. Clients expect firms to provide deeper insights into HOW the legal work will be provided and define the value to the client for those services. These changing mandates have required law firms to invest in and leverage business professionals who can broaden and deepen the value of the legal services provided. These professionals consist of client-facing legal project managers, pricing specialists, data analysts, technologists, efficiency experts and so on — a/k/a “nonlawyers” (a term despised by some and embraced by others) or “non-practicing lawyers.”

Lexpo returns in 2018, bigger and better!

Two full days at a breath-taking new venue located in the heart of Amsterdam's roaring city centre, action-packed with the latest trends in legal innovation, thought-provoking strategic themes and only the legal world's best speakers.

In just two years, Lexpo has established itself as the number one opportunity to connect with your European peers, meet

with renowned speakers and discover innovative products from leading vendors. Don't miss this unique event! For more information and to order your **Lexpo'18** tickets, visit www.lexpo.com.

More speakers to be announced soon ...

For more information go to:

www.lexpo.com

 16 - 17 APRIL 2018
Mövenpick Hotel Amsterdam City

These roles have gained traction over the past five years with the rise of the emerging legal ops roles in law departments who focus on many of these core disciplines and there is a synergy we have observed between the law firm's business professionals in these roles and the legal ops members.

This momentum will continue and pick up pace as those organizations that invest in the "business of law" by increasing skills, talent and expertise in these area will have a significant competitive advantage.

What will you be talking about at Lexpo'18?

I am excited to share Seyfarth's journey as a pioneer in legal project management and lean six sigma. Being the first one out of the gate has its challenges and I'll share those hurdles as well as the wins. After a decade, we have learned much and can safely say that our program is not a "fad" but one that created a true cultural transformation, strongly supported and encouraged by clients. We believe

that the core tenets of these two disciplines are applicable not only in BigLaw but in all organizations regardless of size or focus. I'll share some examples of where our consulting arm has helped apply tools and techniques to optimize performance of law departments, legal aid organizations and investment in law students who have tested their learnings out in five-person size firms. It's been a fascinating experience and we believe in sharing with other legal service providers for the benefit of clients.

When the legal professionals at Lexpo'18 want to learn more about your area of expertise or the developments in this expertise, what do they need to do or read?

The legal market is flooded with information about legal project management so a quick internet search will result in a wealth of valuable information. More and more seasoned experts are publishing materials sharing their lessons learned. At Seyfarth, our LPMs are Project Management Professionals ("PMPs") through the Project Management Institute.

This organization also has a wealth of information about project management that is applicable in every vertical for which LPMs can learn and apply these core tenets to the delivery of legal services. With regard to lean six sigma, there are limited resources specific to legal. However, investing in LSS and obtaining at least a yellow belt level certification can be extremely valuable in helping to understand the applicability of process improvement to legal service delivery. Most importantly, after investing in these areas, TRY IT! Roll up your sleeves and use your strongest change management skills to test LPM and Lean out. Practice makes perfect.

Thank you! Is there something else or an insight that you would share with our readers?

While the technical skills in these referenced roles is key and valuable, they fall short without the soft skills required to successfully execute in this field. The ability to influence and be persuasive, as you introduce new disciplines to legal practitioners and suggest different methods and approaches, is absolutely critical. Being an exceptional change agent

will go far and knowing how to navigate resistance to change will aid in your success. It takes confidence and humility to drive change along with empathy for those you are trying to “move.” It’s not all just about shiny tech, charts or graphs, it’s about connecting and understanding people, meeting them where they are, so that you have the best chance of helping them to move forward.

For those that master this challenge, the rewards will be immense.

Ben jij onze nieuwe advocaat arbeidsrecht & contractrecht?

Heb je ervaring, voel je je thuis in de zakelijke markt en ambieer je een functie in een klein professioneel advocatenkantoor? Kijk dan snel op www.zandvoort-legal.nl/werken-bij/

 Van Zandvoort Legal

ADVOCATEN EN BEDRIJFSJURISTEN

CIVIELE CASSATIE, PROCESBEGELEIDING OF PREJUDICIËLE VRAAG BIJ DE HOGE RAAD?

Alt Kam Boer advocaten

Zie onze website www.altkamboer.com voor een track record over de afgelopen 18 jaar.
Vaste prijsafspraken mogelijk.

Info: mr H.J.W. Alt

PB 82228, 2508 EE Den Haag | T: 070 - 358 94 79 | F: 070 358 51 97 | E: alt@altkamboer.com

Digital Business

Ontwikkelingen, uitdagingen
en implementatie

Door Martijn Voorveld, Business Development
manager bij Hyarchis

Een korte introductie

Wij bieden een digital business platform aan dat organisaties in de finance, legal en accountancy sector in staat stelt om de organisatie en haar diensten continu te laten innoveren, te laten groeien en voortdurend in te laten spelen op de veranderende klantbehoefte. Hyarchis Legal beheert op centrale wijze alle aspecten van de bedrijfsvoering. Door in te loggen op één plek is alles binnen handbereik, zoals urenschrijven, financiële administratie, declareren, dossierbeheer, document management (DMS), relatiebeheer (CRM), aansluitpunt Rechtspraak, online samenwerken, veilig documenten versturen, interne en externe chatfunctie én uiteenlopende marketingmogelijkheden. Van een nieuwsbrieftool tot aan lead management (het online volgen van prospects). Wij noemen het ook wel een open ‘alles-en-meer systeem’.

Het juridische speelveld

Wat ik zie is dat door o.a. de prijsmodellen van de rechtsbijstandsverzekeraars, deze branche een voorsprong heeft in de volledige digitale benadering van de cliënt t.o.v. de advocatuur. De advocatuur hanteert nog steeds hoofdzakelijk een uurtarief als model, maar dat zal in de toekomst ook een meer hybride model worden. Enerzijds eenvoudigere dienstverlening tegen fixed fees en anderzijds complexere dienstverlening en advies op uurbasis, of misschien ook wel op langere termijn vaste prijzen. Naast de bedrijfsmatige reden om dit zo optimaal te bedienen met behulp van slimme software, is er ook een beweging zichtbaar naar duidelijk toegevoegde waarde leveren. Net zoals we zien in de accountancy en in de financiële dienstverlening, zoals hypotheken en verzekeringen. De jongere generaties cliënten houden van transparantie, eigen inbreng en hebben voorkennis en vooral plaatsonafhankelijk online toegang tot een eigen dossier. Ook de digitale rechtbank wordt aangesloten op deze keten van samenwerking.

Hoe ziet Hyarchis de rol van de jurist en advocaat?

Deze rol is nog meer mensgericht. Passend bij de ontwikkelingen die we zien, neemt het belang en de waarde van het advies toe. Door het wegvalLEN van administratieve werkzaamheden komt de nadruk te liggen op de inhoud en de kwaliteit van het advies én op de relatie. Naar verwachting zal de rol van de jurist en advocaat dan wel het kantoor de komende jaren verbreden. Naast het juridisch advies zal deze ook komen te liggen op legal project management en mogelijk zelfs legaltech consulting. Dit zal mogelijkheden bieden, maar zal ook een aanpassingsvermogen van de

mensen en de organisatie vragen aangezien naast het businessmodel ook het operationele model zal veranderen.

Onderscheidend vermogen

Wij hebben altijd samengewerkt met zware kennisintensieve partners met hoge documentvolumes, complexe processen en inhoudelijke werkzaamheden. Voor de gebruikers heeft dit als voordeel dat wij ons goed kunnen verplaatsen in hun werkprocessen en uitdagingen. Wij onderscheiden ons door uit te gaan van standaarden, maar bieden de (potentiële) gebruiker ook de flexibiliteit voor klantspecifieke wensen. Hierbij is Hyarchis niet afhankelijk van externe partijen, maar kan snel geschakeld worden met het eigen consultants- en development team. Dit komt de kwaliteit en doorlooptijd van implementatie ten goede waardoor de organisatie nog eerder profiteert van het vernieuwde proces. Ook de brede ervaring in aanpalende markten maakt ons uniek. De ervaring uit de finance en accountancy sector dragen bij aan een brede ontwikkeling. Door de korte lijnen is de kennis eenvoudig over te brengen waardoor iedereen altijd dicht bij de klant staat.

Welke ontwikkelingen zijn te zien in ‘Digital Business’?

We zien dat organisaties in de diverse branches heel verschillend met Digital Business omgaan, maar in alle gevallen is de impact groot en de potentie evident. De ene organisatie richt zich op de verbetering van efficiency door het stap voor stap digitaliseren van businessprocessen. Handmatige en foutgevoelige processen worden verdergaand geautomatiseerd en gedigitaliseerd, waardoor productiviteit en kwaliteit een impuls krijgen. Bij de andere organisatie ligt de focus op het

realiseren van compleet nieuwe business-modellen. Denk hierbij aan de greenfields, die zonder belemmering van legacy systemen en fysieke informatiestromen, een compleet digitale organisatie neerzetten. Zij benutten de kracht van procesoptimalisatie en straight through processing ten volle. Welke vorm van digitale transformatie een organisatie ook voorstaat, het is de eindklant die het meest profiteert. Vaak is het de klant zelf die de digitale transformatie afdwingt met zijn wens voor transparantie, 24x7 beschikbaarheid en bereikbaarheid, en die meer service verwachten tegen lagere kosten. Daarom is de user experience binnen Digital Business een zeer belangrijk element. Communicatie en interactie in de zakelijke omgeving moet net zo vanzelfsprekend zijn als de manier waarop de consument zich in de privésfeer beweegt. Zeker in de financiële wereld wordt hier veel

aandacht aan besteed. Een ander belangrijk aspect van Digital Business is het benutten van data-analyse in combinatie met procesverbeteringen. Hierdoor zijn organisaties in staat werk uit handen te nemen van medewerkers in de back- en midoffice. Customer facing adviseurs kunnen zich focussen op de klant, cliënt of burger terwijl administratieve handelingen worden geautomatiseerd. Daar ligt de toegevoegde waarde.

Wat zijn de belangrijkste uitdagingen van Digital Business en wat is nodig voor een succesvolle implementatie?

De praktijk leert dat het voor organisaties een uitdaging is om oude vertrouwde werkprocessen los te laten of te herdefiniëren. Het invoeren van Digital Business blijkt hét moment om te bekijken met welk resultaat en doel je een bepaald proces inricht en hoe het zo

AantjesZevenberg
ADVOCATEN

CASSATIE
INCIVIELE ZAKEN

Mr. K. Aantjes
aantjes@aatjeszevenberg.nl

Mr. F.I. van Dorsser
vandorsser@aatjeszevenberg.nl

070-3906260 | www.aantjeszevenberg.nl

WEENING
STRAFRECHTADVOCATEN

Strafrechtadvocaat Utrecht

Voor onze vestiging in Utrecht zoeken wij een flexibele, gedreven, juridisch sterke, ervaren strafrechtadvocaat, bij voorkeur met een commerciële instelling en een bestaand cliëntenbestand.

Wil jij op hoog niveau bezig zijn met strafrecht?

Wij bieden jou daarvoor de ideale omstandigheden!

- centrale kantoorlocatie: Utrecht
- compleet digitale werkomgeving
- deskundige collega's om mee te sparren
- informele werksfeer
- toegang tot belangrijkste literatuur en jurisprudentie
- mogelijkheid tot specialisatie
- autonoom maar in loondienst met een omzetgerelateerde bonusregeling

Wil jij deel uitmaken van ons team?
Neem dan nu contact op met Serge Weening
(weening@weening.net of bel 06 - 53 35 30 02)

makkelijk en efficiënt mogelijk kan. Wanneer je het gewenste resultaat als uitgangspunt neemt, weet je wat ervan de mensen enerzijds en van de technologie anderzijds verlangd wordt. Zo wordt het eenvoudiger om de organisatie ‘mee’ te krijgen in de ontwikkelingen rondom Digital Business.

Voor technologieleveranciers is het een uitdaging om de mens en het proces als uitgangspunt te nemen en te houden. Digital Business implementaties zijn pas succesvol als je deze niet uitsluitend vanuit de techniek benadert. Houd medewerkers dus voortdurend aangehaakt. Daar komt bij dat samenwerking, zowel intern als extern in een keten, een essentieel onderdeel is van Digital Business. Juist doordat alle actoren (cliënt, advocaat, intermediair, dienstverlener) digitaal aan elkaar geknoopt zijn, worden samenwer-

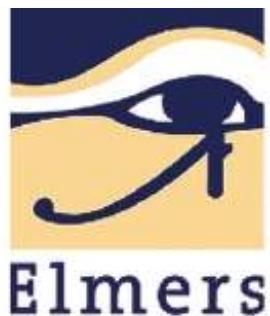
king en kennisdeling steeds eenvoudiger. Zeker in de financiële sector zien we hiervan al mooie voorbeelden.

Integratie en flexibiliteit zijn zeer belangrijk voor de klant

Dat integratie en flexibiliteit belangrijk zijn voor de juridische markt begrijpen wij als geen ander. Wij zeggen dan ook niet voor niets dat wij een alles-en-meer software-oplossing hebben. Uiteraard willen wij het complete speelveld van de juridische professional kunnen ondersteunen, maar er is natuurlijk meer. Best of Breed is dan ook een veel gehoorde term en die flexibiliteit willen wij onze klanten bieden. Met het Digital Business Platform van Hyarchis zijn wij het centrale hart van de organisatie en bij die positie is integratie onontbeerlijk. Daar komt nog eens bij kijken dat elk kantoor zijn eigen identiteit heeft

**Advocatenkantoor Elmers te Brielle is
wegen uitbreiding van de Personen-
en familierechtpraktijk, per direct op
zoek naar een**

collega-advocaat

**met een eigen praktijk, of een gevorderde advocaat-stagiair(e)
met ervaring in het Personen- en familierecht.**

**Geïnteresseerd? Neem dan contact op met mr. Marieke van Loo.
Advocatenkantoor Elmers, Kaaistraat 1-3 te Brielle
0181-416200, info@advocatenkantoor-elmers.nl**

www.advocatenkantoor-elmers.nl

en daarmee in zekere mate uniek is. Dat realiseren wij ons terdege. We zullen het echter niet nalaten om op basis van onze ervaring de klant suggesties te doen die bijdragen aan een hogere efficiency en betere effectiviteit. Wij houden ons dan ook vast aan het uitgangspunt: Standaard waar mogelijk, specifiek waar dat moet.

Wat gebeurt de komende 5 jaar?

Met de toenemende dynamiek in de juridische markt zal er zowel van juridische professionals, partners en toeleveranciers meer worden gevraagd.

Cliënten zullen meer service vragen en willen meer inzicht en transparantie. Daardoor zullen businessmodellen en digitalisatie veel besproken onderwerpen blijven. Waar het op dit moment op veel plekken nog als een gevaar gezien wordt, zal dit de komende jaren meer en meer als kans gezien moeten worden. Het vraagt om aanpassingsvermogen en de kantoren die niet of weinig doen zullen het lastiger krijgen.

Binnen de advocatuur verwachten wij dat kleine kantoren zich meer moeten gaan specialiseren en kijken waar legaltech oplossingen hun productiviteit kan vergroten. De grotere kantoren zullen het productportfolio uitbreiden door de veranderende verwachting vanuit hun cliënten.

Daarnaast zal meer gewerkt gaan worden met externe partners, die zorgen voor verregaande robotisering van gestandaardiseerde en eenvoudige werkzaamheden. De komende 5 jaar gaan data science en AI een steeds grotere

rol spelen zodat er meer tijd en focus gelegd kan worden op maatwerk. Enkele kantoren hebben al een start gemaakt of zijn dit aan het plannen voor het inzetten van bijvoorbeeld AI toepassingen met IBM Watson. Dit alles met als doel om advocaten te ondersteunen bij het effectiever, sneller en kwalitatief beter formuleren van adviezen.

Ook een legaltech partij zoals Hyarchis zal een van die partners zijn. Plaats-onafhankelijk en online samenwerken met alle stakeholders wordt steeds belangrijker. Ditzelfde geldt voor transparantie en het delen van kennis.

Overeenkomstig onze visie wordt het voor de legal sector belangrijk om flexibeler te kunnen inspelen op de veranderende behoeftes van de cliënt. Om te blijven groeien en de winstgevendheid op peil te houden is het van belang om continu te blijven innoveren. Gezamenlijk zorgen wij ervoor dat we blijven ontwikkelen in lijn met de veranderende behoeftes. Dit is wat wij ook wel 'partnership in het kwadraat noemen'.

Tot slot

Hyarchis gelooft in gezamenlijk succes. Samen investeren in relaties is de sleutel tot goede software-implementaties. Op basis hiervan heeft Hyarchis naast het juridische domein al ruim 30 jaar ervaring in de finance en accountancy branche.

Wat begonnen is met document management is inmiddels uitgegroeid naar het volledig digitaliseren van werkprocessen. Voor de legal markt betekent dit het totale proces van cliënt tot rechtspraak en van lead tot dossier.

Yvonne Nath

Reflections on a successful start of the Global Legal Hackathon

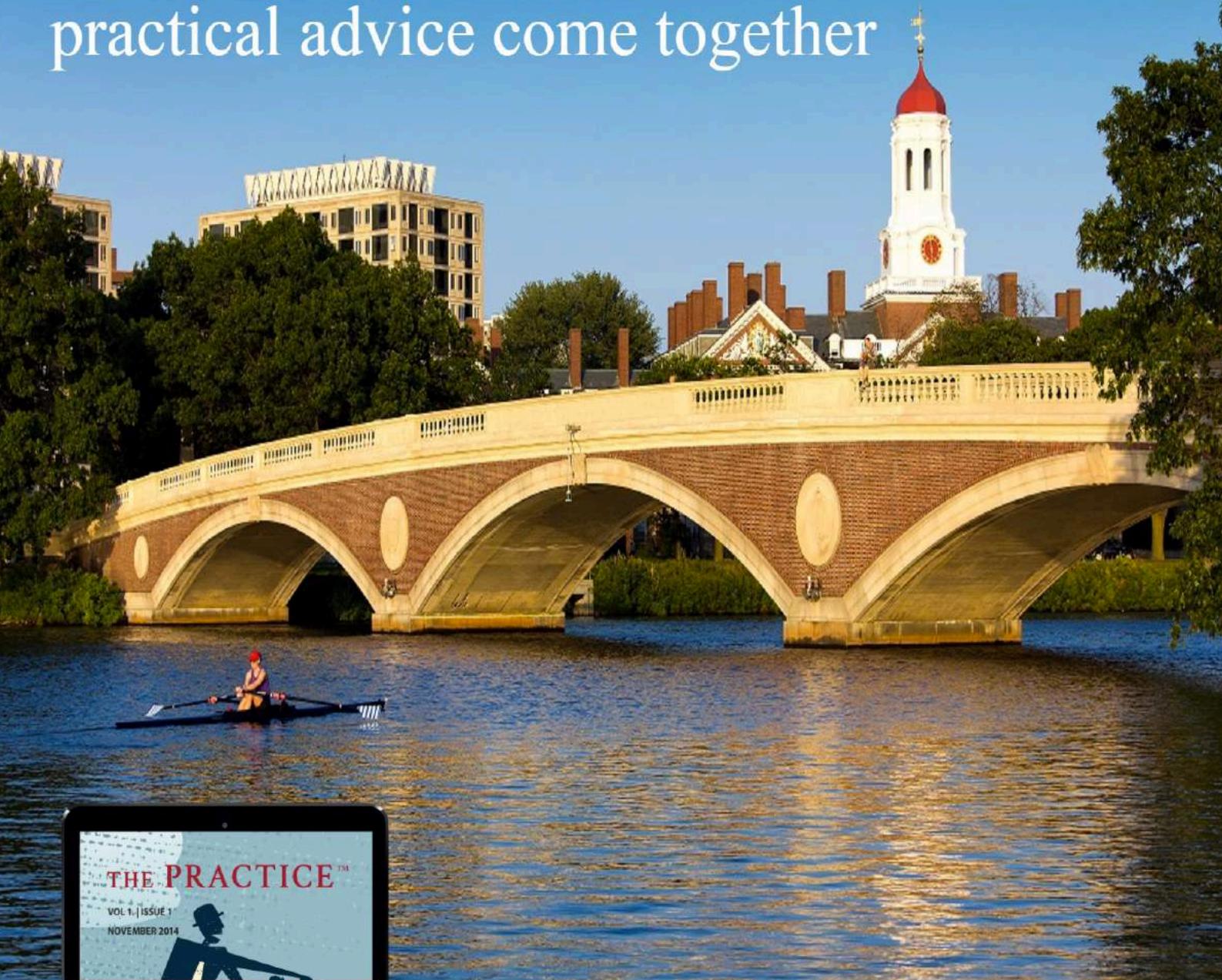
By Yvonne Nath, Director of Strategic Operations
at Porter, Wright, Morris & Arthur LLP

Part 2

One month ago you may have read in Legal Business World my [interview with Aileen Schultz](#) about the world's first Global Legal Hackathon (the "GLH"). Aileen is Co-Founder and Global Organizer of the GLH, which just took place February 23-25, with roughly 5,000 registered participants across 22 countries on 6 continents.

Much text has already been devoted to the GLH, including many articles and posts that were being published real-time during the event. Here are some of my own reflections on the GLH as I experienced it from two different host cities.

Where academic research and practical advice come together

The Practice is a unique digital magazine that takes cutting-edge, empirical research on the global legal profession and makes it accessible to busy practitioners.

To learn more, visit thepractice.law.harvard.edu

HARVARD LAW SCHOOL
Center on the Legal Profession

First, I drove from the U.S. to Canada so I could join Aileen and the GLH teams in Toronto. At the border crossing into Canada, the border officer asked me why I was visiting the country. When I told him “For the Global Legal Hackathon,” he said “Oh yes, I have heard of that -- it is happening over 3 days, right?” I took that as an omen that this weekend would be momentous!

The GLH kicked off in host cities around the world, more or less in succession by time zone. Just like dominos, potential energy transformed into kinetic energy and we were soon all on the move. We could follow posts from participants around the world through the Slack app and on the GLH website where a page was devoted to a live feed.

At the downtown office of Dentons Toronto, 7 teams formed quickly on Friday evening after initial mingling and idea pitches. Over the next couple days, several teams hunkered down on

the 4th and 5th floors of the office, and some worked elsewhere but returned to the office when it was time to present.

Some teams preferred to avoid too much structure, and some teams chose to adopt defined team member roles, such as:

- Business advisor
- Financial advisor
- Front-end developer (for what we see)
- Back-end developer (server-side data processing)
- User Experience (UX) designer
- Market Researcher
- Lawyer
- Educator

People had backgrounds in physics, law, economics, marketing, IT, operations, and even acting...you name it.

Everyone seemed to be focused, inclusive, and having fun. Here is a photo of Aileen and me, with a couple teams in the background.

Their reasons for attending included but were not limited to the following: to build businesses, learn about innovation in the legal sphere, have a new experience, change the world expand their network, and to learn about blockchain.

Here were some of the tools being used:

Data extraction:

- Imports.io
- Downloads of csv files

Programming:

- Python 3 and above
- JavaScript
- GitHub

Frameworks:

- Node.js
- React Native
- Hyperledger Fabric

Team communication:

- Google Docs
- Jupyter Notebooks
- Telegram Web

Presentation:

- PowerPoint
- UX design theory
- Sketch for web layout design
- InVision for prototyping
- Wix free website builder

For anyone who desires to learn code, some participants recommended these sites: Edx, Udemy, Coursera, and Stack Exchange.

At 9pm each night, we left the office and returned each morning at 8am, with some people continuing to work through the nights outside of the office (not literally outside, I hope, as it was dark and cold, but from home or otherwise). Yes, some people were fatigued by

Day 2, and one person napped midday in a nearby room. Thanks to sponsors, we had food and coffee to sustain us each day.

In the wee morning of Day 3, I drove back to my hometown of Cleveland, Ohio to observe the GLH taking place at Cleveland State University where it just so happened that another event, Startup Vikes (“create a business in one weekend”), was taking place down the hall from the GLH. There was a flow between these two events of participants and idea sharing. What kismet! It was fun to connect with people around the world. It was absolutely inspiring to me to witness the diversity of challenges people were trying to solve, and to watch people come together, first as strangers, to collaborate over 3 days, and then to make it to the finish line together, more as partners and friends, who attested that collaboration improved their initial ideas. (The GLH is working to collect team project summaries; check the GLH website to learn more.)

Another impressive moment, among many such moments over the GLH weekend, was when we learned that Vlad Posad from the Ukraine took the initiative to create a mascot for the GLH named Hacky!

I asked Aileen to contribute her takeaway from the world’s first GLH, and here is what she had to say: “No one could have anticipated this. It is a true testament to the global spirit driving legal innovation. Legal systems are what enable human systems, and human systems are incredibly broken. It has been truly mind blowing to see the energy and passion united for change across the industry, and well, well, well, beyond it. It seems clear to me

that we're approaching the right time to collaborate on establishing universal legal systems that will break down the siloed walls, enable human collaboration as it has the potential to be, and to lay the foundations for evolution across all sectors.

We're now moving into round two, where teams will have had about two weeks to improve their winning solutions. The intention is to enable, and encourage, further development of the solutions. The goal has always been to connect the legal industry globally to

facilitate actual development of change. As some have correctly identified, this often is not accomplished at hackathons. We intend to change that trend, and more than that, to facilitate an ever growing body for rapid evolution and the changing of global systems."

Below and on the next pages you'll find more information about the winners of Round 1 of the GLH.

-Happy hacking-

[Read Part 1 on the Global Legal Hackathon](#)

Winners Round 1 2018. (timeline see page 46)

LOCATION	TEAM	PROJECT DESCRIPTION
Argentina (Buenos Aires)	Atticus	A Machine Learning System that creates, manages, administrates and reviews contracts, combined with a marketplace that allows their purchase and sale.
Australia (Melbourne)	Law Bud	Improving access to justice by reducing administrative burden on CLCs.
Australia (Sydney)	CourtCover	
Brazil (Belo Horizonte)	Appriori	A platform as a service that provide a fast, accurate and intelligent way to analyze and summarize contracts during a due diligence process, applying artificial intelligence to process Brazilian Portuguese language.
Brazil (Florianópolis)	APRESENTE-SE	An innovative solution for remote presentation to justice in a secure and fast way.
Canada (Calgary, AB)	Record Keeping	Record Keeping
Canada (Montreal, QC)	Juridico	Projet de coopérative de solidarité rassemblant une communauté de justiciables, de juristes et de travailleur(e)s pour faciliter le processus juridique grâce à une plateforme web qui offre une orientation personnalisée au justiciable et un système de référence vers diverses ressources juridiques
Canada (Ottawa, ON)	2Sign	Voice-driven contracts
Canada (Toronto, ON)	Trademark Pro	Trademark pre-scanning. Machine learning algorithm.
Canada (Vancouver, BC)	AH (aka Ambiguity Highlighter)	Highlighting ambiguous text in contracts
China (Guangzhou)	Far-Go-Go	We built a new platform based on blockchain and AI technologies , providing one-stop images copyright protection for Chinese users
China (Hong Kong)	Decoding Law	A machine learning powered browser plugin that helps people to read and understand legislation. It breaks down complex legislative drafting into simple language and explains defined terms, which is particularly useful to unrepresented litigants.

'Ik heb keuze uit een ruim aanbod op prettige locaties. Dan is de keuze voor de PO Deal snel gemaakt'

Amanda de Waal | Advocatenkantoor De Brabantse Wal

**PO Deal All Inclusive:
12 maanden onbeperkt cursussen
volgen voor maar € 2095,-!**

Amanda de Waal kwam in contact met PO Deal omdat ze een jaar uit de advocatuur was geweest en in één keer 20 punten moest halen. Voor haar was de PO Deal een geschenk uit de hemel.

"Dat scheelde me direct al een bedrag van 2000 euro. Iets waar ik als startende ondernehmer natuurlijk heel blij van werd. Als advocaat wil ik tijdens een cursus tips en tricks horen. Concrete voorbeelden uit de praktijk. Daar heb je wat aan. Maar ook bij belangrijke wetswijzigingen regel ik toch graag een cursus. Daarom vind ik de cursussen met de praktische insteek binnen de PO Deal echt onbetaalbaar. Voor mij kunnen er daar niet genoeg van zijn. Je krijgt zoveel meer informatie mee naar huis."

Lees het volledige interview en bekijk wat de PO Deal voor uw kantoor betekent op www.sdujuridischeopleidingen.nl/podeal

Egypt (Alexandria)	Elzero Team	It a solution that will contact the user with the lawyer dependent on lawyer rate and specialize and user location to get most nearly lawyer in his location and give the lawyer the permission to finish his job freelancing.
Germany (Berlin)	Sondier.AI	Find consensus between parties of a dispute through a digital, algorithmic mediation process
Hungary (Budapest)	Closers	Discovery GDPR application - the idea is to create an mobile application, through which user can ask for the data/info stored about them at different data controllers, also through the app, user can request deletion of all data. The app receives and process data given about the user and create visual information about for example profiling info, etc.
India (New Delhi)	(Winner Not Submitted)	
Israel (Tel Aviv - Jaffa)	Robota	A bot which enables people to file independent claims at Israel's labor courts
Italy (Milan)	<i>Discussion Group Only</i>	Location was a discussion group only, it did not compete in the Global Legal Hackathon.
Nigeria (Lagos)	Team Lemon	Project Lemonaid. Electronically facilitate access to criminal justice by increasing the turnaround time for delivery of pro-bono legal services through collating, analyzing, and collaborating on existing case data.
Poland (Warsaw)	BlokEkipa	NGO, App that enables free legal assistance from young lawyers for woman violence.
Romania (Bucharest)	Crowd Case	Building an online marketplace for litigation investment, targeting the EU market where investors can bid financial resources in exchange for a percentage in the settlement earnings, thus creating an ecosystem where we bridge the gap between plaintiffs, investors and lawyers.
Singapore (Singapore)	Regall	Smart document organization that suits your needs - visual representation of relationships between documents, dynamic checklists, document management system
South Africa (Johannesburg)	SoLaw	SoLaw is a social media-style platform which provides access to legal resources and facilitates interactions with legal professionals at an affordable price for end users, while reducing the cost of acquisition and case loads for lawyers.
Spain (Madrid)	Cuatrecasas	Panopticon is a blockchain based solution to provide certainty on employment and human rights compliance across cross-border supply chains. Our team has the ambition to support the efforts of multinationals to end abusive labor conditions. This solution gathers data on site in order to guarantee the efficient enforcement of contractual clauses through smart contracts. In particular, clauses embedded in supply agreements entered into between multinational companies and subcontractors based in jurisdictions without reliable enforcement mechanisms.
Sweden (Stockholm)	LawLess	An innovative AI-powered language-agnostic app for fast and reliable legal advice.
Ukraine (Kharkiv)	Law and Events	Dive in law events, be close to justice
United Arab Emirates (Dubai)	(Winner Not Submitted)	
United Kingdom (London)	Team PM	Enable partners to invest stake in innovation ideas through a blockchain.

USA (Boston, MA)	Team I95	The project uses browser extensions to capture questions and answers and store them securely in the cloud. Other organizations with the extension can auto populate similar questions significantly reducing client frustration and intake time.
USA (Chicago, IL)	TeamALA	Using an ALA-developed code set to automatically capture and record process and task data to improve the efficiency, quality and value of delivering legal services.
USA (Cleveland, OH)	INCO-herent	Our mission is to provide a clear understanding of how to choose and verify appropriate use of INCOTerms when buying or selling across international borders to more accurately capture costs and risks. INCOTelligent smart contracts help your business navigate INCOTerms for international purchasing contracts. By using a set of guided questions, INCOTelligent smart contracts help you select the right INCOTerm for your business
USA (Dayton, OH)	WonderBot	Low income, self-help tool to help young lawyers be more effective on pro bono cases.
USA (Denver, CO)	LexLucid	Grading contracts for the greater good.
USA (Los Angeles, CA)	HelpSelf	The product helps people who have been convicted of a misdemeanor for marijuana use file an expungement automatically using an online application that simplifies the process.
USA (New York, NY)	Rights Now	Siri for legal
USA (Provo, UT)	Legal Concierge	A chat bot that answers the fundamental question: do I need a lawyer?
USA (San Francisco, CA)	Spicekit	Spicekit is a decentralized platform that enables collective legal action by deploying secure smart-contract-bounties and streamlining collection of evidence. The platform is a trustless way to fund class action lawsuits - we are starting with fraudulent-ICOs.
USA (Seattle, WA)	Bodywatch	Blockchain enabled bodycam footage upload and storage for police and lawsuit evidentiary matters.
USA (State College, PA)	Lexicons	Quick and efficient way to simplify written and verbal notes for international law students.

[More info, click here](#)

Binnen onze drukke advocatenpraktijk is nog ruimte voor

een zelfstandig werkend advocaat (of vergevorderde stagiaire) personen en familierecht (parttime).

Een betrekking in loondienst of werkend voor eigen rekening is mogelijk.

dreessen@dreessenadvocaten.nl | www.dreessenadvocaten.nl

DREESSEN ADVOCATEN

Sollicitatie brieven met cv kunt u sturen t.a.v:

Mw mr C.J.M. Dreessen
Wilhelminastraat 36-1
6131 KR Sittard

The Essential Partnership:

How IT and Marketing/BD Can Drive Results Together

By Gordon Braun-Woodbury, Marketing Operations Consultant at Calibrate Legal

Once upon a time, not so long ago, a law firm business development manager came across a blog post advertising a new cloud-based digital marketing solution. The functionality promised to solve one of her problems, the subscription price was within her monthly expense limits, and only a credit card was needed to complete the transaction. She clicked the button.

A few days later she received a call from one her firm's IT managers asking about the purchase. He was abrupt, to say the least. He wanted to know the reasons for needing the software, who had approved it, whether a security review had been requested, whether going-concern due diligence had been completed on the vendor, and how the software fit with the Marketing department's other priorities. Was she aware that the same functionality was already available

in another piece of software that IT expected to release shortly?

Interactions like this one are not uncommon these days and in every industry, including law. IT and Marketing/BD leaders – CIO and CMO – report difficulties in working together, in collaborating on projects, in competing for resources, even understanding each other's language. The CMO's mandate – driving the firm's growth in a competitive marketplace – seems

to conflict with the CIO's mandate of improving productivity, protecting information, and managing technology risks. To oversimplify the situation: Marketing tends to judge IT as a bureaucratic barrier to innovation; IT tends to judge Marketing as a source of chaos, stress and risk.

The CIO/CMO divide has long been a fact of business life. But today, bridging that divide has become an imperative. Consider the following:

- *Share of Tech Spend:* Gartner expects 2018 to be the year when CMO-led spending on technology exceeds the amount the technology spending controlled by CIOs across all industries. Law firms may not be there yet – but the trend is clear.
- *Data Avalanche:* According to a recent McKinsey report, “worldwide volume of data is

growing at least 40 percent a year, with ever-increasing variety and velocity.” And that data can be a competitive advantage: McKinsey finds that data-driven companies are 5% more productive and 6% more profitable than their peers.

- *Proliferation of Digital Solutions:* Over the past seven years, according to Chiefmartec.com, the number of available marketing technology solutions has grown from 150 to over 5,000. Today the average law firm is using 17 marketing technology solutions – many of which are cloud-based and can be purchased with a credit card.
- *Complexity:* While many martech vendors profess that their solutions will simplify life for marketers, implementing these solutions (and establishing business processes to use them) can be highly complex. The complexity is

CIOs and CMOs Talk About Collaboration Challenges

The CIO viewpoint		The CMO viewpoint	
42%	Marketing teams cannot be trusted to operate technology as they tend not to have the skills	43%	The technology development process is too slow and not aligned to the speed of digital marketing
50%	Marketing often pulls in technologies without proper consideration for IT standards and architectures	42%	I need my department to be enabled to operate the content, data and experience management technologies without IT in the middle
49%	Marketing teams do not understand the complexity of integrating new data sets	40%	My IT team does not understand the urgency with which I need to integrate new sources of data to address market conditions

Source: [Cutting Across the CMO/CIO Divide](#), Accenture, 2014

magnified when you consider requirements to integrate data from a suite of marketing tools so that it can be analyzed for insight. These factors are driving the need for a much more robust business partnership between IT and Marketing in law firms. Each side needs to recognize that, due to the digital business revolution, their mandates have expanded – and are more interdependent than ever.

- *The Law Firm CMO's* growth mandate now demands the intelligent application of technology. This requires CMOs to understand the power of data and recognize the business opportunities and risks that it creates. Further, the CMO must be technology literate – able to articulate a clear vision for how a technology investment will drive revenue.
- *The Law firm CIO* cannot be indifferent to the overall strategy of the firm, including its

growth. Effective CIOs have long understood the need to collaborate with the CMO on his/her mission, because that mission is terribly important.

So how can these two critical business functions work together more effectively in a law firm? What are best practices to create a solid IT/Marketing partnership? To find out, we interviewed a group of Marketing and IT leaders from professional services firms. Here's what we heard:

Seek Role Clarity: IT and Marketing/BD leaders need to agree on their respective roles in moving the firm forward. Neither can own the technology space by themselves; both serve the same client (the firm and its partners), and must rely on each other to do that.

**DOUWES NIEUWE JURIDISCHE BOEKHANDEL &
DOUWES JURIDISCH ANTIQUARIAAT**

DNJB.NL **24/7**

ONDERDEEL VAN
BOEKHANDEL DOUWES

HERENGRACHT 60
2511 EJ DEN HAAG
070 7371126
INFO@DNJB.NL
WWW.DNJB.NL

- WINKEL MET 4000 JURIDISCHE TITELS IN HET CENTRUM VAN DEN HAAG
- UW ADVISEUR ERIC KOREMAN, JURIDISCH BOEKVERKOPER
- BLIJF OP DE HOOGTE MET DE JURIDISCHE NIEUWSBRIEVEN OP UW VAKGEBIED
- HERDRUKKEN EN SERIEWERKENSERVICE

Call Care **Telefoonservice voor de advocatuur**

Telefoonservice

Agendabeheer

Opvang Overflow

Wij werken voor +200 advocatenkantoren, kennen de juridische terminologie en werken discreet

Call Care Nederland | 010 – 280 3333 | info@callcare.nl | www.callcare.nl

The CMO's proper role is to answer the "what and why" questions: what are we trying to achieve; why is this opportunity important to our firm and partners? The CIO addresses "how and when": how can we best meet the objective and manage the risks, with what resources and in what timeframe?

- One CIO we interviewed documents an annual CMO/CIO service level agreement that defines each leader's accountabilities and expectations of the other for the coming year.
- Another requires that Marketing take full responsibility for understanding the upgraded features and functionality being added to the marketing software they have implemented. A third focuses on educating his CMO (and other C-Suite peers) on the firm's IT architecture, the reasons behind it, and the costs and

business risks involved in deviating from it.

Several of the leaders we interviewed agree that "tone at the top" is an essential part of defining the roles of Marketing and IT. In other words, the firm's leadership should expect and demand collaboration from the two functions.

- **Broaden and Deepen Relationships:** While the IT/Marketing partnership starts with the CIO and CMO, it needs to extend much more deeply into both organizations. IT and Marketing professionals need to consult, communicate and collaborate with each other on projects and initiatives. Some Marketing and IT leaders use a formal, structured approach to encourage these relationships – for example, assigning one or more

Procederen in Oostenrijk?

Wijnkamp Advocatuur / Advokatur GmbH

Nederlandstalig advocatenkantoor gevestigd in Oostenrijk.

Meerdere advocaten
Meerdere specialismen
Communicatie in de Nederlandse taal.

A-6460 Imst, Sirapuit 7 Oostenrijk

T: +43 (0) 5412 / 64640 F: +43 (0) 5412 / 64640-15

M: office@wijnkamp-advocatuur.com W: www.wijnkamp-advocatuur.com

relationship managers on their team to act as interface with their opposites on the other team. Others are less formal, relying on regular inter-team briefings and joint attendance at practice group meetings to cross-pollinate ideas, and create mutual understanding of attorneys' needs.

- **Bridge the Language Gap:** It's often observed that Marketing and IT people speak different languages: words vs numbers, qualitative vs quantitative, market focused vs process focused. While that may be true in very general terms, within any marketing/BD organization there are people who are fluent in tech and data – just as you'll find people interested in marketing in any IT organization. These team members can be extremely valuable as "interpreters" -- people who can moderate discussions between IT and marketing, who can identify business needs in attorney meetings and translate them into technical requirements.

- As one CMO noted, serving as an interpreter can be a valuable career-building experience for an up-and-coming marketer who is interested in IT.
- Several of our IT leaders agree on the importance of a consistent Project Management methodology to help bridge the language gap between IT and marketing. Some CIOs find that the Agile/Scrum approach, which focuses on rapid delivery of working prototypes, is easier for marketing teams to understand and follow than traditional project methodologies.

- **Create an Investment Roadmap:** Opportunities for applying technology to Marketing/BD are growing exponentially – but

enterprise-wide tech investments are expensive and generally don't pay back within one year. Most IT leaders are quite accustomed to this reality, and are very good at creating multi-year business cases for funding large technology purchases. Marketing leaders need to tap into this expertise, if they are not doing so already, to ensure their operational funding requests are approved.

- One of the CIOs we interviewed offers a roadmapping service to all internal clients, including Marketing/BD, to help them create three-year ROI-based business plans for acquiring new technology.
- Another works jointly with his CMO to create comprehensive, financially based business cases for major technology expenditures. CMO and CIO work hand-in-hand to justify the business case to the firm's executive committee

- **Reinforce Annual Planning:** If the IT leaders we interviewed agree about one thing, it's the importance of a structured planning process to their teams' success. All of them work hard to engage Marketing in annual business planning and project portfolio management -- and to commit IT resources against the Marketing projects in the planning pipeline. Marketers who do plan for the year ahead, and account for the IT support that will be required or their plans, tend to have a much more positive experience in getting their needs met. The goal should be to achieve a reasonable balance between planned initiatives and on-demand support.

- As one IT leader acknowledged, it's not realistic to expect that 100% of Marketing's requirements from IT will be

planned in detail – but neither is it realistic for Marketing to be completely open-ended and ad hoc about their requests.

- ***Learn About Each Other's Differences:***

Marketing and IT face different types of challenges, and these differences can undermine their partnership. Marketers tend to be driven by short-term concerns – their success is measured by their ability to respond creatively to fast-breaking market opportunities. They have a “need for speed.” IT professionals generally work on a longer horizon – for example, they often focus on the execution of large projects within budget, and protection of systems and data from security threats. They have a “need for certainty.” Rather than quickly judging the other’s behaviour, both groups need to consider each other’s realities in their interactions.

- As one of our interviewees noted, a little tension between Marketing and IT is not necessarily bad – if the two groups work to understand each other’s point of view, it can lead to better results.

So, rather than stay in their corners, both sides need to respect the other’s expertise and consult with each other on decisions wherever possible. With the right conversation, the dreaded “No” response from IT can turn into “Yes – with certain conditions.” And, by engaging IT in an upfront discussion about business requirements, the marketer will likely get an even better solution than she had envisaged.

- ***Become “Thought Partners”:*** Advances in technology and proliferation of data are creating huge opportunities for IT and Mar-

keting to become “thought partners” who collaborate on projects and goals for the greater good.

That is particularly true if the CIO is also responsible for the firm’s knowledge management (KM) function. One of our technology leaders described how KM has moved away from manually maintained databases to automated services that mine the documents and time entries lawyers create in their daily work. The automated systems create a critical mass of data, and a superior experience for the lawyers who use them

That learning can be extremely valuable to a CMO. A marketing function that relies primarily on voluntary contributions of marketing data from busy lawyers can easily become an exercise of pushing a very heavy rock up a very steep hill. But by leveraging the data that already resides in the firm’s documents and systems, much of this manual work can be eliminated.

Also, the CMO can help direct the CIO’s priorities away from back-office projects and instead to the creation of tools that will delight the lawyers, and particularly the partners. Not only will that make the IT department more popular within the firm, but the IT staff will feel more energized, knowing that their work is now fully appreciated by the firm’s lawyers and is fully in sync with firm strategy.

In a legal services market rich with innovation and new sources of data, a solid Marketing/IT partnership is critical to realizing growth opportunities. Staying ahead of the evolving legal

landscape calls for adaptability and collaboration from every corner of your firm. There's no question that law firm leaders who foster collaboration between these two groups and department heads who embrace these partnerships will reap the rewards.

About the Author

Gordon Braun-Woodbury, Calibrate Legal's Marketing Operations Consultant, focuses on measuring business services functions in order to align internal systems and enhance their performance.

His methodology helps to establish a definitive return on law firms' human capital investments, which ultimately results in actionable intel that can and should inform future strategy. His career includes more than 30 years at KPMG Canada, where he was in-

volved in virtually every aspect of managing a major professional services firm. Most recently, Gordon was responsible for building and leading the Marketing Operations function at KPMG. In this role he led the implementation of a complex CRM system, personally created a firm-wide digital marketing strategy and measurement scorecard, and oversaw a Centre of Excellence for Proposals and Pursuits.

Gordon is also an award-winning corporate communicator who is highly attuned to the dynamics of the partnership culture. He is comfortable working with senior executive teams to uncover their true business requirements, build consensus, create business-focused solutions, and manage organizational change. Gordon holds a BA and MA from University of Toronto. In addition to his business career, Gordon is a jazz pianist and educator. He resides in Toronto, Canada with his family.

IT and Marketing leaders interviewed for this article

Jerry Justice
CIO Benesch LLP

Glen Brookman, CIO
KPMG LLP (Canada)

Andrew Jurczyk, CIO
Seyfarth Shaw LLP

Jeanne Hammerstrom
CMO Benesch LLP

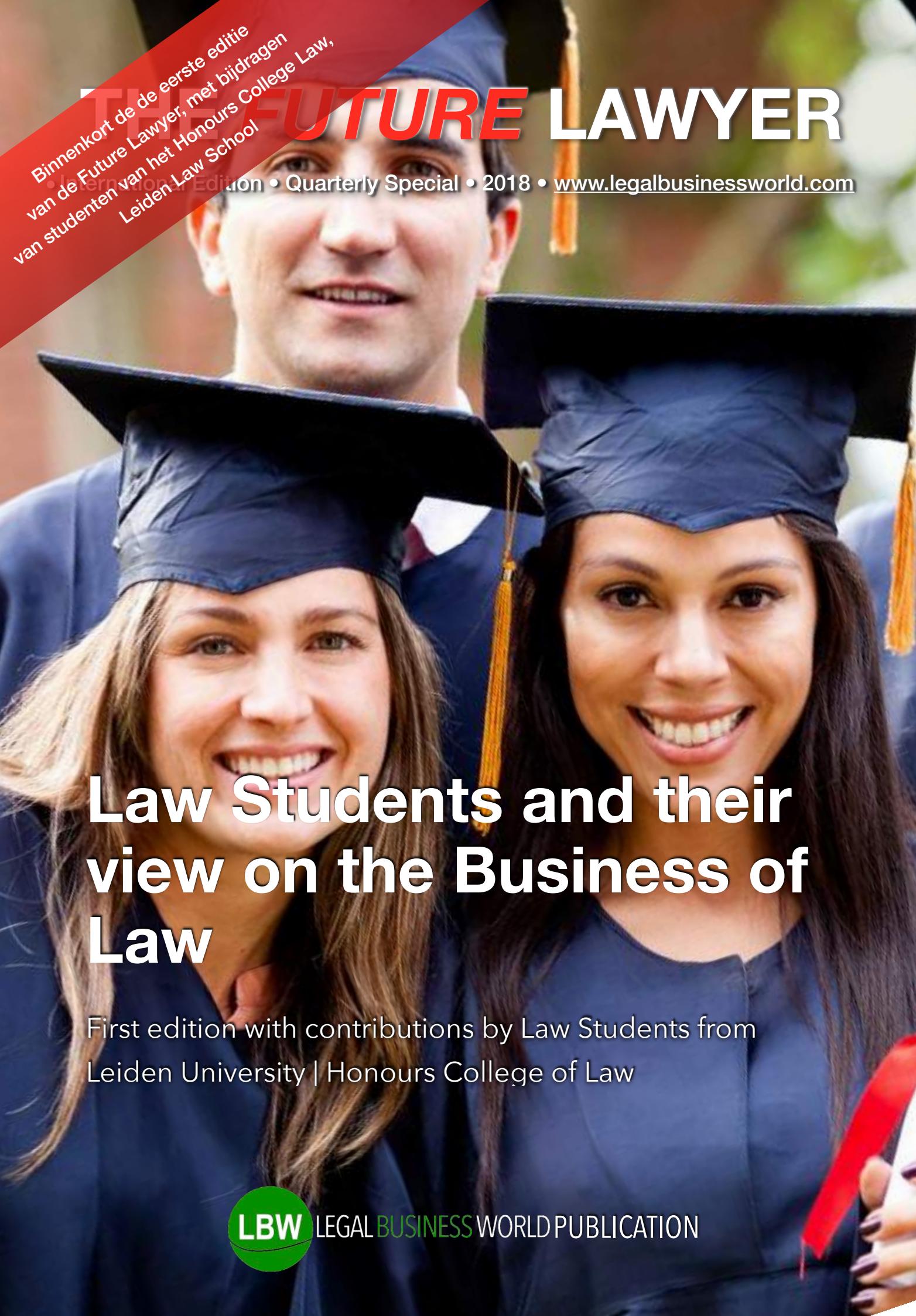
Marc Wilson
Technology Director
Goodmans LLP

Evelyn Dempsey
Head of BD and Marketing
Bereskin & Parr LLP

Jeffrey Rovner
Man Dir. Information.
O'Melveny & Myers LLP

Binnenkort de eerste editie
van de Future Lawyer, met bijdragen
van studenten van het Honours College Law,
Leiden Law School

THE FUTURE LAWYER

International Edition • Quarterly Special • 2018 • www.legalbusinessworld.com

Law Students and their view on the Business of Law

First edition with contributions by Law Students from
Leiden University | Honours College of Law

LEGAL BUSINESS WORLD PUBLICATION

To automate, or not to automate?

Near-future applications of artificial intelligence in the legal profession

By Jan H. van Staalduin BSc, Student at Leiden Law School, Honours College of Law

As a second year law student with a background in computer science, I often wonder what the future of law will look like. Many claim technology will revolutionize the legal profession. In this article, I will look forward to near-future applications of artificial intelligence in the world of law. Before I start, a quick note: although these topics may in large part be universal, this is still written from a civil law perspective.

1. Will computers replace lawyers?

In this magazine, I don't need to explain that e-discovery and automated document creation are reshaping the way in which lawyers create value for their clients. These methods might, probably will and in some places already have evolved to the point where layman can use them, removing the lawyer as the middleman and commoditizing legal service.

This is bad news for the business lawyer. He will either have to lower his fee to adjust to his changed value proposition or provide other useful business advice to his client companies, in which case he is slowly morphing into a business consultant. It is interesting to see that at the same time, the 'Big Four' accounting firms have all renewed their ambition to also provide legal services. This is more bad news for the business lawyer – turned business consultant – as these firms are already ahead in key areas such as IT and Tax.

Before moving on, a brief section for the technically inclined. I like to think it is valuable to have at least a basic understanding of the now almost magical field of machine learning, of which the basic neural network, modeled and named after neurons in the brain, is one of the key concepts.

First: what does it do? It is a method for classification. A user provides an artificial neural network with data about a case after which the network decides on a category in which it thinks the case falls, e.g. in penal law “the accused should be convicted”/“the accused should be acquitted” or the humbler pet-classifying question “this picture shows a cat”/“this picture shows a dog”. The neural network can only decide between categories, but fortunately many complicated problems can be reduced to a simple classification question.

The second question is how it achieves this. I already mentioned the relation with the brain. Neurons are a kind of mini-computer: they receive a signal, check it and then either do nothing or pass the signal on to the next neu-

rons. They pass the signal on if and only if the signal exceeds a certain level of intensity, e.g. for a certain neuron, only if the intensity is higher than 5, its threshold value. Eventually, such a signal might result in an action or feeling when it reaches relevant places in the brain or body.

The artificial neural network consists of similar elements that receive a signal and either pass it on or do nothing. The first clever idea is to make the threshold value for each element adjustable. If we notice that dogs have larger noses than cats, we can set the threshold value for an element – that we decide is for checking nose size – just in between, such that we know that, if a signal is passed on through that element, we have a picture of a dog.

The second clever idea is that, if we have a large collection of pictures of cats and dogs of which we know which shows what, we can let a computer program run these pictures through a blank network with random threshold values and have it adjust threshold values of elements each time the network chooses a wrong classification. In the end, we have a neural network that has been 'trained' to recognize different pictures, even though we did not assign a special nose-checking element or set a threshold to a distinguishing value. Thus, the neural network becomes able to classify new pictures which we haven't labeled yet, and it can do this faster than any human could.

When computers have mastered the step of gathering relevant information, analyzing it and providing the client with valuable advice also becomes possible. This is among the core tasks of a lawyer, but analyzing and inferring

relations from data is what machine learning algorithms are increasingly and exceptionally good at. Computers will replace legal analysts just like they have replaced human calculators in the 20th century.

The final step would be to computerize oral depositions and litigation in court. While the latter might be feasible or could be confined to paper, the first is important for information retrieval and relies heavily on interpersonal skills. This is an area where computers admittedly still fall short.

So, to answer the question: yes – computers will replace lawyers, but not entirely. The profession will change, and I believe the job of a lawyer will move even more towards either a negotiator or a business consultant and less towards legal analysis. As it should: once computers exceed humans in analyzing legal context and case positions, it is a waste of time not to let the computer do it. As is calculating the result of complex mathematical operations by hand.

This might seem like a rather bleak view on the future, but it is just the way in which technology has always impacted our ways of doing business. I think our current student generation would be wise to at least consider the impact outside factors could have on the legal profession and maybe branch out a little. It is also important to keep an open mind and interact with students from other disciplines, such as those in science. I have found that exactly this interaction between students of different disciplines brings forward interesting discussions and a broadening of horizons.

2. Will computers replace judges?

Automated judging is easier in strictly regulated sectors with little room for interpretation. In some areas, this is already brought to practice. It is my firm belief that, as time goes by, more and more areas will see computer-aided (and eventually: computer-based) rulings using complex machine learning methods. The successful use of online dispute resolution and rise of digital litigation in countries such as The Netherlands, Canada and the United Kingdom help in providing more training data for computer scientists. Even if legislators remain hesitant of reforming national courts, the computerized judge could make its appearance as an alternative dispute resolution method in arbitration.

The tougher question is whether computers should replace judges. At lower levels in court: certainly. That is, if it is cheaper to deploy computerized judges than human judges, which it probably will, and thereby improve access to court.

Humans should not be completely removed from the judiciary however, as sometimes part of the judicial process requires lawmaking. Law might just be another profession that will be revolutionized by advances in machine learning, but few other professions – the Susskinds' "The Future of Professions" mentions health, education, divinity, law, journalism, management consulting, tax & audit and architecture – are so intricately linked to ethics, political science and societal order. This becomes most clear when a judge has to apply the law using new or not yet explored standards *ex aequo et bono*.

Interestingly, from a (legal) positivist point of view, according to which all cases that do not have a clear solution according to the law – in the words of H.L.A. Hart: 'problems of the penumbra' – could and should still be decided through a careful analysis of the law text, there would not be any problem. Hart would argue that the judge should refrain from any interpretation that constitutes more than emotionless machine-like interpretation – il n'est pas que la bouche de la loi (Montesquieu). However, modern times might ask more from a judge than pure textual analysis, even more so when legislators deliberately leave norms open for judges to fill in. To me, giving computers that authority currently seems a bridge too far.

In any case, we should keep in mind that the duty of the judge exceeds that of the narrow focus on a specific case. In the liberal democracy, with its separation of powers, the judicial branch of the government is vital to counterbalance the power of the legislative and executive branches.

3. Concluding remarks

While some lawyers already have a lot in common with business consultants, this dis-

tinction might become meaningless. The need for specialized professionals will dwindle when every layman can get his hands on legal knowledge, understand it and apply it, or hire a computing service that can.

The lawyer of the future could be called upon for his interpersonal skills. But then, why call him a lawyer and not a negotiator or mediator? Possibly, lawyers will have a role in tailoring legal AI services to clients. Again though, this lawyer is not so different from a consultant working at SAP. Students should keep this in mind. Judges, too, will see their role change.

I am eager to learn how the legal profession will develop. I naturally look forward to learning new legal skills, although some might be less relevant in the future than today. Ultimately, the lawyer might become a specialized business consultant, not terribly unlike some of my friends from computer science. However, a deep knowledge of the law will – for some time – remain quite valuable. Perhaps if only to teach it to a computer.

**Universiteit
Leiden**
Honours Academy

**Universiteit
Leiden**
Law

Dit artikel komt uit het binnenkort te verschijnen nieuwe eMagazine 'The Future Lawyer'. In deze kwartaal publicatie zullen bijdragen worden opgenomen van studenten die hun visie, bevinding, opinie delen over de veranderende juridische markt en de toekomst.

Studenten van het Honours College Law in Leiden nemen de eerste uitgave voor hun rekening.

ZOEK EN VERGELIJK
JURIDISCHE IT-OPLOSSINGEN

Aantjes Zevenberg advocaten	43	Lexpo 2018	38
AdvoPerfect	68	Marquant advocaten	10
Alt Kam Boer advocaten	40	Orange Clover	24
Baker McKenzie	7	Poelman van de Broek advocaten	17
Bilderdijk academie	30	Punt & van Hapert advocaten	20
Bos Van Eck Advocaten Mediators	27	Ron Borgdorff	24
Call Care	27,57	SDU	52
ConferenceCall.nl	10	Spandaw Consultancy Group	17
Digi Juris	32	Toga atelier Schout	30
Dirkzwager advocaten&notarissen	2	Tromp advocatuur	24
Douwes Juridische Boekhandel	57	Van Zandvoort Legal advocaten en bedrijfsjuristen	40
Dreessen Advocaten	54	VerenigingFAS.nl	10
Elmers advocaten	44	VU Law Academy	46
Eurosystems	21	Vurich gerechtsdeurwaarders	4
IRF Event	6	Weening strafrechtadvocaten	43
Hendriksen & Mühren	27	Weski advocaten	10
In 'Veen advocaten	17	Wijnkamp advocatuur	58
Jambo	35	Xpert HR	15

AdvoPerfect®

betaalbare
automatisering
voor advocaten
en mediators

pad naar de toekomst

De snelheid, betrouwbaarheid, veiligheid en betaalbaarheid van internet zijn deze eeuw sterk verbeterd. Dit leidt tot een groeiend aantal toepassingen in 'the cloud'.

Ook zijn steeds meer activiteiten onafhankelijk van een vaste plaats. Waar in de vorige eeuw de post, de fax, de printer en het personeel nog dwongen tot het aanhouden van een kantoor kan nu overal gewerkt worden, thuis, op reis, op flexwerkplekken...

Dat werpt een aantal vragen op. Moet ik mijn toepassingen zoals tekstverwerken en dossierbeheer via internet gaan gebruiken? Moet mijn documentbeheer via internet en hoe veilig en betrouwbaar is dat?

Kijk op advoperfect.nl voor de oplossingen die AdvoPerfect biedt. Daar vindt u ook een rondleiding, een werkende demoversie en de lage prijzen. U kunt natuurlijk ook contact opnemen voor meer informatie.

De Gebruikersvereniging Advocaten Automatiserings Pakket is een initiatief van ondergetekenden. We begonnen in 1988 met Legal Aid, gevolgd door Legal Eagle (1998-2002), AdvoPerfect voor internet (2008) en AdvoPerfect voor Office (2018).

De vereniging stelt zich als doel het waarborgen van betaalbare automatisering voor advocaten en mediators.

Zij heeft daartoe het eigendom van de AdvoPerfect pakketten verworven en geeft exploitatierechten uit aan geselecteerde aanbieders op diverse platformen.

Jan Tegenbosch, voorzitter
06-21868868 | advocaat@tegenbosch.com

Stephan Neumann, secretaris
06-13357731 | stephan@snaap.nl